Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) **license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով

ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ԹԱՊԻՆ ԹԱՆԱՄԼԱՐ

ՀԱՅԱԹ ՎԷ ՍԸՀՀԷԹ ԻՋԻՒՆ

Նէ՞տիր, Ցի՞ճէ հազբրլամալը,
Ցա՞նալ եէմէլի :

(NATURAL FOOD OF MAN)

Մ. Կ. ՊԱՀԱՐԵԱՆ

ԱՍԻԹԱՆԷ
ՄԱԹՊԱԱՒ Վ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ
Կ. Պոլիս, Սուլթան Համամ Ճասսէսի, Թիւ 14
1901

1233-Ա.Ֆ.

176 Ա

ՄԷՎԱՏՏ Ը ՄԻՆՏԷՊԻՃԷ

Սահ

Մուզաստէմ 3-
Թագի՛ի բա՛ռմլարս ցա՛իր Էնվա՛ի բա՛լիմար . . . 5-
Թա՛ամ բերբիպլէրի
Ֆրնտրգ գապիլէսի 20-
Հուրբ[illegible] 24-
Մէյմէլէր 35-
Սեպզէվար 37-
Նէպարար . . . . . 42—
Զորպալար . . . . . 49—
Զենուզլար իշիւն . . . . . 51—
Խասբէլէր իշիւն . . . . . 52—
Դրան 'սնուարբնքն նեբվէլի . . . . . 56—
Էշյիւն բերբիպլէրի . . . . . 59—

ՄՈՒԳԱՏՏԷՄՔ

Իսպու հիթապը թաղ՝ ու ճէտ էրմէֆտէն մագսէս
մայաք վէ սրհհէք արզու էտէնլէրէ ճիզ՞ի պիր խրտմէք
գյլէմէֆ տիր։ Ինսան եէտիյի էյլէրտէն եարիրլր, վէ էկէր
եէնիլէն մասսէլէրին իչինտէ ա՛լա ճէվ՞տէն դրտա պու-
ռնմագ իսէ, ճէսէս կիտէ կիտէ զա՞ինֆլէնիպ երգրլր։
Փէֆ չօգ հիմսէլէր գուվվէք իչին եէմէֆտէն իսէ զէվգ
իչին եէրլէր, պու սէպէպտէն գուվվէք վէրէն էյլէր
արայանագ եէրտէ, իսթինալարին տօյուրանագ էյլէրին
հէտինճէ տիւէրլէր։ պու վէնհլէ սօֆրապարդ հէնտիլէրի-
ն տուզագ վէ հէմէն վէ թէօֆէզ վէ ճէզա իչին օ-
գ, էնվա՞ի ՝իլլէթլէրէ հէտէֆ օլուրլար։

Պու հիթապ էն ա՛լա թա՞ամլարը վէ անլէրի հա-
ղրրամանրն վէ եէմէնին ուսուլլարրնը թա՞լիմ էրմէֆլէ,
չօգ հիմսէլէրէ մուճիպ ի խայր ու պէրէֆէք օլանաղրնը
զավիյէն մէ՞մուլ էտէրիզ։

Պու հիթապը հազրրամագտա Ամէրիգանրն էն գա-
տիմ վէ էն կէնիս սրհհէթլանէսի օլան Պէթրլ Գրիֆ Սէ-
նիթէրիրմրն միւտիրի Տօգ. Ճ. Հ. Քէլօկ, Տօգ. Տ. Փօլսօն,
Տօգ. Ճ. Ր. Լէծուորթ վէ Տօգ. Լօրէթա Քրէս միսիլլիս
սրհհէք հէֆիմլէրինին թահրիրաթրնա միննէթտար իզ։
Հայաք վէ սրհհէք արայանլարը վէ ա՛լա էյլէրէ ռաղ-

2 004

պէք էտէնլէրի անրն մէշգ ու միւթալա'ասրնա տա'վէք էտէրիզ:

Պու ֆիքապտա հայվանաք 'ալէմի ֆիլլիյէն սարԾք նազար էտիլմիշ տիր, գիրա հայվանաքտա պուլունան 'իլլէքլէր վէ զէհրլի մասսէլէր հայաք վէ սրհհէքէ էլվէրիշլի տէյիլ տիրլէր: Զօգ ֆիմսէլէր հայվանի բա'ամլարտան պրգմրշ իսէլէր տէ, տահա ա'լասրնը թէտարիֆ էտմէտիֆլէրինտէն պիլ մէնպուրիյէ անլէրտէ տէվամ էտիյորլար: Պու ֆիքապը անլէրէ ա'լա պիր միւտէրրիս վէ մու'ին տէյիւ բազտիմ էտէրիզ·

Ծ. Ե. Պ.

145125-64
31933-64

ԹԱՊԻ'Ի ԹԱ'ԱՄԼԱՐ

Ալլահ իպթիտատէ ինսանը խալգ էյլէյիպ պու զէ-մինէ գօտու, վէ էպէտէն եաշայըպ միւքէմմէլ պիր սիյրէթ թէշքիլ էթմէք իւզրէ անա պիր ֆուրսաթ վէր-տի։ Ինսանըն պու էնճամա էրիշէ պիլմէսի իչիւն իգթի-զա էտէն չէյլէրի խալիգ քէնտիսի թէտարիք էյլէտի։

ԻՆՍԱՆ ԻԶԻԻՆ ԷՆ ՄԻԻՆԱՍԻՊ ԹԱ'ԱՄԼԱՐ

Վէ Ալլահ ինսանա տէտի, «Իչթէ պէն պիւթիւն եէր եիւզիւնտէ ԸՀՈՀՈՄ վէրիր նէպաթաթըն ճիւմլէսինի վէ քէնտիսինտէ թօխում վէրիր ԱՂԾ ԵՅՄԷՔ ուլուունան հէր պիր աղաճը սիզէ վէրտիմ, սիզէ եէմէք իչիւն օ-լա . . . . Վէ պէօյլէ օլտու։ Վէ Ալլահ խալգ էյլէտիյի չէ-յին քնաՀՖէսինէ նազար չթտի, վէ իչթէ ՂԷՅՈՊԷՆԷՔ էյէ իտի։» Թէք. 2. 29 - 31։

Իչթէ Ալլահրն իպթիտաի խիլգաթտա ինսան իչիւն թէտարիք էթտիյի ՂԷՅՈՊԷՆԷՔ էյէ թա'ամ ճէտվէյի, եաՀնի ԸՀՈՀՈՄԸՐ վէ ԵՅՄԷՔԷՐ։ Թա'ամտան ժագսէտ ինսանրն 'էօմրիւնիւ պագի սագլամագ իտիյինէ չիւպհէ իսթէ-մէզ. պինա"էն 'ալէյհ Ալլահրն թէտարիք էթտիյի ճէտ-վէլտէ ինսանրն 'էօմրիւնէ իգթիզա էտէն 'անասրրրն ճիւմլէսի մէվճուտ տըր։ 'Իլմ տախի թաստրգ էտէր քի՝ մէզքիւր չէյլէրտէ ճէսէտ ի ինսանիյէ իգթիզա էտէն 'ա-նասրրրն ճիւմլէսի միւնասիպ նիսպէթտէ, զանիմէթլէ, հէմ էն միւնասիպ հալտէ պուլունրր։

Իչպու ճէտվէլէ նազարէն ճէսարէթլէ տէյէ պիլի-րիզ քի՝ հայվանլարը քէսիպ եէմէք ինսան իչիւն թապի'ի տէյիլ տիր։ Ֆրիստոսրն «Իպթիտատէ պէօյլէ տէյիլ իտի» (Մատթ. 19. 8) մէպտէսինէ րի'այէթ է-տէնլէր պիւս պիւթիւն հայվանաթ 'ալէմինտէն չրգրպ,

իպթիտատէ Ալլահրն թախսիս էթտիյի օլ «գիյատէսիյլէ էյի» օլան ճէտվէլէ կէօրէ եաշայաճագլարընա չիւպհէ իսթէմէզ։

ԻՆՍԱՆԸ ՊԷՍԼԷՄԷՔ ԻԶԻԻՆ ԻԳԹԻԶԱ ԷՏԷՆ 'ԱՆԱՍԸՐ

Իւչ սընըգ 'անասըր վար տըր, քի ճէսէտի միւքէմ-մէլ սուրէթտէ պէսլէմէք իչիւն խասսէթէն մուգթազի տիր։ —

1. Բroքէիs նախօտ թութգալ։ Եումուրթանընն պէ-յազը՝ քի ալպիւմէն տէնիլիր, էթին եազսըզ գրսմը՝ քի ֆիպրէն տէնիլիր, սիւտտէ օլան գազէին, վէ հուպուպաթտա օլան թութգալ՝ քի կլիւթէն տէնիլիր, բրոթէիտ սընըֆընատան տրրլար։ Պու 'ունսուր հէմ տաիի պիլ ճիւմլէ սէպզէվաթտա եա'նի նօխուտ, ֆասուլեա, պագլա վէ մէրճիմէքտէ, վէ 'ալէլ խուսուս ֆընտրգլար սընըֆընատա քէսրէթլէ պուլունը։

2. Եաղ, քի հուպուպաթտա ճիւզ'ի, ֆագաթ ֆընտրգլար սընըֆընատա քէսրէթլէ պուլունը։

3. Նիշասթէ վէ շէքէր, քի գարպօհիտրաթ տէնիլիր։ Նիշասթէ անճագ նէպաթի թա'ամլարտա պուլունը։ Զիյ հալատէ ուֆագ հապպէճիքլէր չէքլինտէ օլուպ հէր պիր հապպէճիք օտունտան պիր գարֆ իլէ մուհաթ տըր։ Թա'ամ 'անասըրընն չօգ գրսմը նիշասթէ տիր։ Շէքէր կէօրիւնիւշատ նիշասթէյէ պէնզէմէզ իսէ տէ, անա փէք սըգը պիր 'ալագատա տուրուր։ Նիշասթէ էրիմէզ վէ թաթսըզ պիր մատտէ իքէն, 'էօմր ի նէ-պաթի վէ հայվանինին հիքմէթլի քիմեասընտա չէքէրէ թէհավվիլ էտէր, քի փէք գապիլ ի ինհիլալ (էրիր) վէ թաթլը պիր մատտէ տիր։ Պու էճլտէն 'անասըր ճէտվէ-լինտէ նիշասթէ իլէ չէքէրի 'այնի մատտէ հիքմիւնտէ թութմուշ ըզ։ Շէքէր հազմ օլունմըշ նիշասթէ տէմէք տիր։

Հուպուպուն 1 ին 7 յէ նիսպէթինտէ բրոթէիտ վէ

նիշասթէ, վէ ազաճըգ չէքէր վար, եաղ սայքի հիչ եօգ։ Մէյվէլէրդե չէքէր, 'ալէլ 'ումում էքշիլէր, ճիւզ'ի բրօթէիտ վէ հիչ հիւքմինտէ եաղ պուլունը։ Զէյթուն միւսթէանա օլարագ, քի չօգ եաղա մալիք տիր։ Ֆըդէլէրդե քէսրէթ իւզրէ բրօթէիտ — թարթըճա 'այնի միգտար էթտէն տահա զիյատէ, — սրգլէթլէրինին նրաֆը միգտար եաղ, վէ ճիւզ'ի նիշասթէ վէ չէքէր վար տըր։

Մէդէլէ-ֆէդա եա'նի նօխուտ, ֆասուլեա վէ մէրճիմէքտէ խայլըճա նիշասթէ, վէ 'ալէլ 'ումում էթտէ պուլունանտան տահա զիյատէ բրօթէիտ պուլունուր։ Նէպանֆ եա'նի փաթաթէս վէ էմաալի սէմիզ քէօքլէր պաշլըճա նիշասթէյի հավի օլուպ, փէք ազ միգտարտա բրօթէիտէ վէ հիչ հիւքմինտէ եաղա տախի մալիք տիրլէր։

Գան, ազալէթ, սինիր, վէ ճէսէտին սա՞իր քէրէսթէլէրի բրօթէիալէրտէն եափրլըր։

Եաղլար իլէ գարպօհիտրաթլար (նիշասթէ վէ չէքէր) ճէսէտէ հէրարէթ վէ գուվվէթ վէրիրլէր։

Ամէրիգալը թապիպ ի մէշհուր Ճ. Հ. Ֆէլօկ խայլը քիմսէլէր իւզէրինտէ թէճրիպէլէր իճրա էտէրէք պուլմուշ տըր քի՝ 'ամէլէ էանաֆընտան պիր ատէմէ կիւնտէ 175 տիրհէմ ղըտա 'անասըրը իկթիզա էտիյօր։ Պունդն եիւզտէ 14 իւ եա'նի 24½ տիրհէմի բրօթէիտ, եիւզտէ 6 սը եա'նի 10½ տիրհէմի եաղ։ Վէ եիւզտէ 80 ի եա'նի 140 տիրհէմի նիշասթէ տիր։ Մէշղուլիյէթլէրի օթուրմագ նէվ'ինտէն օլանլար պունդն իւչտէ իքիսիյլէ իքթիֆա էտէ պիլիրլէր։

ԻՇՊՈՒ ՂԸՏԱ 'ԱՆԱՍԸՐԸՆԸ ՆԷ՞ ՍՈՒՐԷԹՏԷ ԹԱՇՍԻԼ ԷԹՄԷԼԻ

Մէզքիւր ղըտա 'անասըրընը նիսպէթ ի մէզքիւրէտէ ալա պիլմէք իչիւն հուպուպաթ, սէպզէվաթ, նէպաթաթ վէ մէյվէլէրին ղըտա 'ունսուրլարընդն միւթէ-

նասրպ միգտարրընը պիլմէք լազրմ տրը։ Զիրա տիւն-
եատա հիչ պիր մատտէ մէզքիւր զրտա 'ունսուրլարընը
պալատէքի նիսպէթտէ հալի օլմամազլէ, մէզքիւր նիս-
պէթ միւթէնէվվի՝ մատտէլէրտէն թէչքիլ օլունաճագ
տրը։ Իմոի սրհհի վէ թապի'ի թա'ամ թէրթիպինէ ար-
զու էտէնլէրէ գօլայլըգ օլմագ իւզրէ պու քիթապըն
սօն գրսմընտա միւքէմմէլ պիր ճէտվէլ տէրճ էթմիշիզ։

ՄՈՒՋԻՐՐ ԹԷՐՔԻՊԼԷՐ

Մատէմ քի սալթ պիր նէվ՝ մատտէ եէմէքլէ ճէսէ-
տէ իգթիզա էտէն 'անասրրըն ճիւմլէսի թամմ նիսպէթ-
տէ ալընամազ, պիր գաչ մատտէլէրին պիրլիքտէ եէ-
նիլմէսի իգթիզա էտէր, թաքի պիրի պիրլէրինին նօգ-
սանընը թէմամլայարագ միւքէմմէլ պիր թէրքիպ հասրլ
օլա։ Ֆագաթ պունտա հազմ նօգթաի նազարընտան թէ-
վաֆրգ (ույմագլրգ) գա'իտէսինէ րի այէթ օլունմագ կէ-
րէք։ Եա եօգ իսէ հասատ ը զաթլարընտա էյի օլան պիր
գաչ չէյլէրի 'այնի վազրթտա եէմէքտէն մի'տէտ վէ պա-
զրրսագլարտա բահաթսրզլրգ մէյտանա կէլէճէք։ Ճէտվէլ-
տէ մէյվէլէր վէ նէպաթաթ իսմլէրիյլէ իշարէթ օլունմրշ
օլան իքի սրնրֆ մատտէլէր հազմ ալէթլէրինին ֆարգլը
տէրէճէ վէ նէվ՝ 'ամէլիյաթրնը թալապ էթտիքլէրի, հէմ
տէ միւտտէթ ի հազմլարը փէք ֆարգլը օլտըղը սէպէպ-
տէն մուզիրը պիր թէրքիպ եատիարլար։ Իմտի պու իքի
սրնրֆ չէյլէրի 'այնի վազրթտա եէմէքտէն իհթիրազ է-
տիլմէլի։ Այքի ճիւմլէ նէպաթաթրն գապա վէ օտուն
քէրէսթէսի մի'տէտ ուզուն վազրթ պէքլէմէք իճապ
էտէր, մէյվէլէր իսէ փէք սուհուլէթլէ հազմ օլունուպ
անիտէ գանա գարըշրրլար։ Պունլար 'այնի վազրթտա
պէրապէր եէնիլմէքլէ պիրի պիրլէրինէ էօյլէ գարըշրր-
լար քի՝ իքիսի պիրլիքտէ մի'տէտ 'այնի միւտտէթ գա-
լրրլար։ Վէ մէյվէ մի'տէտ պէքլէտիյի ֆագլա միւտ-

տէթատէ չիւրիւյիւպ էքչիր։ Պու գա՛իտէյէ տըզգէթ էթ-մէքլէ մի՛տէլէրի գա՛իֆ օլանլար փէք միւսթէֆիտ օ-լուրլար, մի՛տէլէրի գուվվէթլի օլանլար տախի անը գուվ-վէթատէ իպգա էտէրլէր։

Սիւտ վէ էթ եէյէնլէրին խայրը իշիւն տէ տէրիզ քի՝ սիւտ իլէ նէպաթաթ, վէ սիւտ իլէ էթ էյի թէր-քիպ տէյիլ տիրլէր։ Սիւզմէ հաղլար տախի տիկէր ղը-տա 'անասրրըյլէ ազ եա չօգ ույղունըզլըգտա պուլուն-մալարրյլէ հազմըզլըգ հասըլ էթմէյէ փէք մէյեալ տըր-լար։ Պու սէպէպտէն թէրէ եաղը, իչ եաղը, գույրուգ եաղը, գէզալիք ճէվիզ, սուսամ, ֆընտըգ, պատէմ վէ էմսալինին մէնկէնէտէն սրգըլմաղլէ սիւզիւլէն եաղլարը միւֆիտ տէյիլ տիրլէր։ Հալ պու քի հաղլար գայմագ, սիւտ վէ թահին չէքլէրինատէ գօլայճա սիւպեալանըպ հազմ օլունըրլար։

ԼԱՓԱԼԱՐ

Փէք 'ումումի խաթալարտան պիրի լաֆ խթի՛մալի տիր։ Հուպուպաթ եէմէքլէրի պաշլըճա նիշասթէտէն 'իպարէթ օլուպ, նիշասթէնին հազմը տախի չինէմէնին չօգլըզընտան վէ անա գարըշան սալեարրն (աղգըն սու-յընըն) միգտարընատան սարլը տըր։ Էյէր թա՛ամլար ճը-վըգ լափա չէքլինատէ եէնիլիր իսէ, սալեար պէյզլէրի թահրիք օլունմազլար, զիրա թա՛ամ քէնտիսի եուտու-լաճագ գատար ճրվըգ տըր։ Նէթիճէսի չու օլուր քի նի-շասթէ հազմ օլունամայըպ չիւրիւր, էքչիր, ալգօհօլ, համիզլէր (էքչիլէր), վէ սա՞իր մատտէլէր հասըլ օլուր, վէ ճէսէտ թա՛ամ եէրինէ զէ՝րլէր իլէ տօլար։ Պու սէ-պէպտէն նիշասթէլի թա՛ամլար միւմքին ի մէրթէպէ գուրու չէքլատէ փիշիրիլիպ եէնիլմէլի տիր, քի էյիճէ չինէնիլիպ սալեար իլէ մէզճ օլունալար։ Տիկէր սէօզ-լէր իլէ նիշասթէլի չէյլէր սու եա սա՞իր սէյեալլար իլէ

տէյիլ, իլլա թասի՛սթը՝ նիշասթէյի հազմ էտիճի սէյ-եալը օլան սալեար իլէ ըսյասըլմալը տրրլար։ Էքմէք տիլիմ տիլիմ քէսիլիպ ֆուրունտա էյիճէ գուրուտըլըր իսէ, 'ալէլ 'ումում եէնիլէն թազէ վէ խամուրը էքմէքտէն փէք զիյատէ գօլայ հազմ օլունուր։

ԲՐՕԹԷԻՏ ԵԱ'ՆԻ ԹՈՒԹԳԱԼԸ ՁՕԳ ՕԼԱՆ ԹԱ'ԱՄԼԱՐ

Էթ իսթի՛մալընը պրազանլարըն էքսէրի զանն էտէրլէր քի՝ էթին եէրինի տօլտուրմագ իչիւն բրօթէիտի չօգ օլան չէյլէր եէմէլի տիրլէր։ Պինա՞էն 'ալէյհ փէյնիր վէ եումուրթա չօգ գուլլանըրլար։ Պու պիր խաթա տըր։ Էթ իսթի՛մալինին թէրքինի իճապ էտէն սէպէպ-լէրտէն պիրի անը եէմէքլէ ճէսէտ քէնտինին գուլլանա պիլէճէյինտէն զիյատէ բրօթէիս վէրիլմէսի տիր։

Պուզտայ վէ էքսէր հուպուպաթտա թութգալ վէ նիշասթէ ճէսէտին մաթլուպընա միւթապիգ պիր նիսպէթտէ պուլունըրլար, եա՛նի եէտի եա սէքիզ գրամ նիշասթէյէ պիր գրամ թութգալ։ Էյէր հուպուպաթլէ պէրապէր թութգալը թա՛ամլար քէսրէթլէ եէնիլիր իսէ, մազարբաթ հասըլ օլուր։ Փէյդէր ասլա եէնիլմէմէլի, չիւնքի չիւրիւմէք հասըլաթը տըր։ ԵուամուբՆ թավուգ-լարտա ճարի օլան իլլէթլէր սէպէպինտէն չիւպհէ գալ-տըրրը։ Հաթթա ճէվիզլէր հէր նէ գատար խալիս իսէ-լէրտէ չօգ թութգալը օլմալարըյլէ քէսրէթլէ եէնիլ-մէմէլի տիրլէր։ Վէ էյէր պիր քիմսէ պիր էօյիւնտէ չօգ-ճա ճէվիզ նէմէք իսթէրսէ, պէրապէրինճէ չօգ տա մէյ-վէ եէմէլի, վէ օ էօյիւնտէ հուպուպաթ փէք ազ գուլ-լանըլմալը աբր։ Սէպզէվաթտա տախի էթտէն զիյատէ բրօթէիտ (թութգալ) պուլընմազլէ, լիւգումընտան զի-յատէ գուլլանըլմագ իհթիմալի վար տըր։ Բրօթէիտ իլէ նիշասթէյի նիսպէթի թամամէսինտէ վէ ճէսէտ իգթի-զա էտէն միգտարտա եէմէյէ էհէմմիյէթի մախսուսէ վէ-րիլմէլի տիր։

ՊԻՐ ԷՕՅԻՒՆՏԷ ՁՕԳ ՃԻՆՍ

Նէպաթի մատտէլէր իւէ պէսլէնմէյի գապուլ էթ-մէքտէն մէ՞մուլ օլունան մէնգա՛աթը իպթալ էտէն պէլ-լի պիր սէպէպ հէման պիր էօյիւնտէ չօգ ճինս մատտէ-լէր եէմէք տիր։ Պու էվվէլ էմրտէ լիւզումընտան չօգ եէմէյի թէշվիգ էտէր, հազմ ալէթլէրի չօգ իշլէմէքտէն եօրուլըպ գա՛իֆլէնիրլէր, թա՛ամ էյի հազմ օլունմազ, չիւրիւյիւպ էքշիմէք հասրլ օլուր, վէ ճէսէտ զէնրլէր իւ-լէ տօլար։ Պիր էօյիւնտէ իքի եա իւչ ֆարգլը մաատէ-տէն զիյատէ եէնիլմէսինէ սէպէպ եօգ տրր։ Պու գա՛ի-տէյէ րի՛այէթ էտէնլէր հէր էօյիւնտէ թա՛ամլարը չէշի-տինի տէյիշտիրէ պիլիրլէր, վէ պիր տէֆ՛ատա չօգ չէ-շիտ եէմէքտէն զիյատէ լէզզէթ ալրրլար. զիրա պիր տէֆ՛ատա չօգ չէշիտ եէմէք հէր էօյիւնտէ չօգճա 'այնի չէյլէրի եէմէք մէճպուրիյէթի վէրիր։

ՓԷՔ ԹԷՐՊԻՅԷԼԻ ԹԱ՛ԱՄԼԱՐ

Ա.չճրլրգտա էն 'ազիմ մէքրուհաթատան պիրի թա՛ամ-լարը թէրպիյէլէմէք ուսուլը տրր, զիրա պու տէյիլ ան-ճագ չիշպօղազլըղը թէշվիգ էտէր, իլլա ինքիյէ տօղրու գուվվէթլի պիր արզու հասրլ էտէր։ Թապի՛աթ հէր նէա-նէյէ քէնտի թէրպիյէսինի վէրմիշ տիր։ Թօխումլար, մէյվէլէր վէ նէպաթլար ինթիյաճըմըզա քեաֆի միգտար-տա միւթէնէվվի՛ թուզլարա, էքշիլէրէ վէ չէքէրլէրէ մալիք տիրլէր։ Թապի՛ի տիմաղ պունլարը անիտէ հիսա էտիպ լէզզէթեապ օլուր, վէ պունլար չիշպօղազլըղը թահրիք էթմէզլէր։ Թապի՛ի օլմայան տիկէր թէրպիյէլէրի ի՛լավէ էթմէրլէ տէյիլի զայ՝ էտէրիզ, վէ եէյէճէյիմիզ միգտարը պիլմէք իշիւն տիմաղըմըզըն տէլալէթինէ ար-թըգ կիւվէնէմէյիզ, զիրա տիմաղ պօղուլմըշ տրր։

ՆԻՇԱՍԹԷՍԻ ՁՕԳ ՕԼԱՆ ՇԷՅԼԷՐ

Իշլէրինտէ չօգ նիշասթէ պուլունան հուպուպաթ

էյիճէ չինէնիլմէլէրի , վէ նիշասթէնին հազմընը իլէրի-
լէթմէք իւզրէ միզտար ի քեաֆի սալեար իլէ գարրշմա-
լարը իչիւն եա մայասրզ վէ էյի փիշմիշ փէքսիմէթ շէք-
լինատ եէնիլմէլի , եա տա էվվէլա պիր թավա իչինատ
խաֆիֆճէ գրզարընճայատէք գավրուլարադ գուրուճա
փիլավ փիշիրիլմէլի։ Պէօյլէ թա՛ամլար էօյիւնիւն իլքինա-
տէ եէնիլմէք կերէք տիր։ Զիրա թա՛ամ ազրզտան մի՛-
տէյէ էնինճէ մի՛տէնին կաՃրէ+ սուլը չրգմազա պաչլար ,
վէ պու սուլրն թապի՛աթը էքշի օլմազէ թա՛ամա գա-
ռրշմրշ օլան սալեարրն (քի գալեէվի տիր) թէ"էսիրինի
պօզմազա պաչլար։ Վէ պու էքշի ոու մի՛տէաէ ֆիլան
տէրէճէ չօղալրը իսէ , սալեարրն թէ"էսիրի պիւս պիւ-
թիւն իպթալ օլունմազէ , նիշասթէնին հազմը տուրուր։
Շէօյլէ քի էյէր նիշասթէլի թա՛ամլար էօյիւնիւն սօնը-
նա տօղրու եէնիլիր իսէ , մի՛տէնին էքշի սուլրնրն չօ-
ղալմրշ վազթընա թէսատիւֆ էտէրլէր , վէ սալեարրն
թէ"էսիրինէ ազ ուղրամրշ օլուրլար։ Ամմա էյէր էօյիւ-
նիւն իլքինատէ եէնիլիր իսէ , ազրզտա պաչլայան նիշաս-
թէ հազմը մի՛տէտէ տսիի տէվամ էտէր , թա քի մի՛-
տէնին էքշի սուլը չօղալրպ տա սալեարրն թէ"էսիրինի
մահվ էտէ։

Իմտի նիշասթէլի հուպուպաթ (էքմէք տախի իչին-
տէ օլարագ) էօյիւնիւն իլքինատէ եէնիլմէքլէ , չօգ քէրրէ
վազը՝ օլան մի՛տէ էքշիմէսի պիւսպիւթիւն մէն՝ օլունա
պիլիր։ Հուպուպաթ եէմէք ուսուլը ճէսէտէ ույղուն կէլ-
մէտիյի թազտիրտէ անլէրի պրագրպ կէրի էթ եէմէյէ
եախօտ ֆազլասը ճէսէտի ասիտ իւրիք վէ սա"իր մուզիրը
զէՀրլէր իլէ տօլտուրան թութգալը թա՛ամլարը քէսրէթ
իւզրէ եէմէյէ տէօնէճէք եէրտէ , նիշասթէլի մատտէլէրի
միւնասիպ սուրէթտէ հազրրլայրպ եէմէյի էօյրէնմէք էվ-
լա տրր։ Ի զէման անլէրի իսթի՛մալ էթմէքտէն կիւճ-
լիւք հասրլ օլմազ։

ԿԻԻՆՏԷ ԳԱ՞Զ ԷՕՑԻԻՆ

Շիմաի էն մուզիրը մօտալարտան պիրի սրգ սրգ թա՛ամ էթմէք տիր։ Պու 'ատէթ 'ալէլ խուսուս Ինկիլթէրրատա ճարի տիր։ 'Ալէլ 'ումում զանն օլունույօր քի մի՛տէյի ասլա պօշ տուրտուրմամալը։ Ցագաթ պու եանլըշ վէ պաթըլ պիր զանն տըր։ Մի՛տէնին կասթրիք սույը իլէ օլան թութգալ հազմը պէշ սա՛աթ սիւրէր, պիր սա՛աթ տախի միւսա՛ատէ վէրիլմէլի տիր քի պէյզլէր տիկէր էօյիւնէ իգթիզա էտէնէք օլան սէյեալլարը տէր անպար էթսինլէր, տէմէք օլուր քի էօյիւնլէրին արաաբնտա ագալլի ալթը սա՛աթ վագրթ կէչմէք լազըմ տըր։ Շու հալտէ պիր քիմսէ կիւնտէ անճագ իքի էօյիւն եէյէ պիլիր, քի պու ուսուլ իլէ մի՛տէյէ վագրթ վէրիլիր քի պիւսպիւթիւն պօշալա վէ էօյինլէրին արաաբնտա հէմ կիճէ եաթմազտան էվվէլ բահաթլանա։

Գահվալթը էօյլէտէն $4^1/_2$ եա 4 սա՛աթ էվվէլ, վէ իքինճի էօյիւն էօյլէտէն 3 եա $3^1/_2$ սա՛աթ սօնրա եէնիլիր իսէ, իչիւնճիւ պիր էօյիւնէ հաճէթ գալմազ, հէմ տէ եաթմազտան էվվէլ մի՛տէ քէնտի եիւքիւնտէն գուրթուլմըշ օլուր, չէօյլէ քի ույգու վագթընտա ճէսէտին տիկէր գըսմլարըյլէ պիրլիքտէ իսթիրահաթ էթմէյէ ֆուրսաթը օլուր։

ՎԱԳԸԹՍԸԶ ԹԱ'ԱՄ ԷԹՄԷՔ

Էյէր էօյիւնլէր գարարսըզ օլուր իսէ, մի՛տէ քէնտի իշինի անիտէ վէ քէմալըյլէ իճրա էթմէյէ հազըր պիր հալտէ օլամազ։ Նիչէ քիմսէլէր իշլէրի թա՛ամ վագթընա թէսատիւֆ էթտիյի սէպէպտէն մու'այեէն վագրթտան պիր իքի սա՛աթ էվվէլ եա սօնկրա թա՛ամ էտէրլէր։ Պու 'ատէթ վագրթ միրուրըյլէ էն ա'լա հազմը խարրապ էտէր։

ԷՕՑԻԻՆԼԷՐԻՆ ԱՐԱՍԸՆՏԱ ԵԷՄԷՔ

Պունա միւպթէլա օլանլար 'ալէլ 'ումում իշթահ

էքսիքլիյինտէն չէքվա էտէրլէր, վէ սարլ սէպէպէ տրգ-
գէթ էթմէյէրէք, եէտիքլէրի թա՛ամտան լէզզէթ ալմա-
տրգլարընա թէ՝աճիւպ էտէրլէր։ Պու մուզիրը 'ատէթ
փէք էրքէն չօճուգլըգտա պաշլար։ Զօչուգլարըն անա-
լարը վէ տօսթլարը քի թաթլըլար վէ չէքէրլէմէլէր իլէ
անլէրի խօշլանտըրմաղա չալըշըրլար, պու 'ատէթի թէշ-
վիգ էտէրլէր։ Պու սէպէպտէն պինլէրճէ չօճուգլար մի՛-
ատ վէ պաղըրսաղ իլլէթլէրինէ գուրպան օլուրլար։ Սրգ
սրգ եախօտ էօյինլէրին արասընտա եէմէքլէ մի՛տէնին
նիզամը պօզուլտրգտա, մի՛տէնին պէյգլէրի կաՆՐէ+ սու-
յըն ի՛մալընա եարայան քէրէսթէյի միւնասիպ միպտար-
տա տէր անպար էթմէյէ ֆուրսաթ պուլմազլար, պի-
նա էն 'ալէյհ մի՛տէնին սույը նաթէմամ օլուր, վէ թա՛ամ
միւնասիպ սուրէթտէ հազմ օլունամազ։

ՍԻՒԶՄԷ ԵԱՂԼԱՐ

Թէրէ եաղը, իչ եաղը, կույրուգ եաղը, վէ ֆընտրգլար սընրֆընտան ալինկէնէ իլէ սիւզմէ եաղլար, ճիւմ-
լէսի տէ մի՛տէնին հազմ իշինի պօզարլար։ Իշպու եաղ-
լար իւզէրինէ աղըզ իլէ մի՛տէնին սուլարընըն թէ՝էսիրի
եօգ տըր։ Էյէր թա՛ամլար փիշէր իքէն պէսյլէսի եաղ-
լար իլէ մէզճ էտիլիր իսէ, նիչասթէ իլէ թուխդալըն
հազմընա խալէլ կէլիր. գիրա թա՛ամրն ճիւզէրի եաղ-
լար իլէ գափլը օլմազլէ մէզքիւր սուլար անլէրէ իշլէյէ-
մէզ։ Եաղտա գավրուլմրշ թա՛ամլար 'ալէլ խուսուս մու-
զիրը օլուպ, հազմ ալէթլէրի զա՛ֆիլէնմրշ օլանլարըն հիչ
պիրինէ մուվաֆրգ տէյիլ տիր։

Ֆընտրգլար սրնֆընտա հէման 100 տէ 50 նիսպէ-
թինտէ եաղ մէվճուտ տրր։ Պու եաղ մէզքիւր մէյվէլէ-
րին էնինդէ քեամիլէն սիւպեալանմրշ չէքլտէ օլմազլէ,
թա՛ամ վէ սու իլէ իմթիզաճ էտիպ, հազմը մէն՝ եախօտ
էքշիմէք հասրլ էթմէզլէր։ Ֆընտրգլար սրնրֆընը էգիպ
թահին էթմէք սրգրպ եաղընը սիւզմէքտէն էվլա տրր։

թանին պիւթիւն մէյվէ տիր, վէ իչինտէքի եաղ սիւպ եալանմըշ պիր հալտէ տիր։

ԷՅԻ ՓԻՇԻՐԻԼՄԷՄԻՇ ԹԱ'ԱՄԼԱՐ

Զիյ եախօտ էյի փիշմէմիշ թա'ամլար հազմսրզլրզրն պէլլի պիր սէպէպի տիր։ Նիշասթէնին հազմը ապրզտա սալեար իլէ պաշլար, վէ թա'ամ մի'տէյէ էնտիքտէ մի'տէնին սուը չօղալրպ տա սալեարրն թէ"էսիրինի մահվ էտէնէտէք, նիշասթէնին հազմը պիր ազ տահա տէվամ էտէր։ Պու 'ամէլիյաթ թա'ամրն թութգալ գրսմրնը նիշասթէտէն այրրրը, վէ մի'տէնին կասթրիք սուը թութգալը հազմ էթմէյէ պաշլար։ Պա'տէհու թա'ամ մի'տէտէն քիւչիւք պաղրրտագլարա էնինճէ, օրատա ֆանֆրէոնէ տէնիլէն սու նիշասթէնին հազմընը տէվամ էտէր։ Կէլէլիմ քի նիշասթէյի նէանէլէր չիյ եէնիլտիքտէ, ազզրն սալեարրնրն չիյ եախօտ փիշմէմիշ նիշասթէ իզէրինէ թէ"էսիրի օլտամազլէ մի'տէնին կասթրիք սուը տա թութգալա իշլէյէմէզ. վէ թա'ամ մի'տէտէ լիզումընտան չօգ էյլէնմէքլէ էքշիմէք վէ իլթիհապ հասրլ օլուր։

Փիշմէքտէ նիշասթէ հապպէճիյլէրի հէրարէթ սէպէպինտէն եըրթրլրը, պէօյլէճէ հազմ էտիճի սուլար նէչասթէյէ իշլէյիպ անր հազմ էտէ պիլիրլէր։ Նէչասթէ միւ'թէտիլ հէրարէթէ «ալտ» միւտատէթ եախօտ չէտիտ հէրարէթէ զրսսաճա պիր միւտատէթ մաղնար էտիլմէքլէ չէքէրին փէոնրէն նէվ'ինէ թէհավվիւլ էտէր։ Նիշասթէ տէքսթրինէ թէհավվիւլ էթմէյինճէ սալեարրն թէ"էսիրինէ ուղրայամազ։ Իշթէ թա'ամը էյի փիշիրմէնին հիքմէթի պունտա տրը։ Թա'ամը փիշիրմէք խամմ մէյվէնին եէթիշմէսի 'ամէլիյաթը տէմէք տիր։ Խամմ մէյվէտէ քէսրէթլէ նիշասթէ մէվճուտ տրը, քի պու եէթիշմէք 'ամէլիյաթընտա տէքսթրինէ վէ չէքէրէ թէպտիլ օլուր։ Շէօյլէ քի եէթկին մէյվէ եէմէք հազմ օլունմրշ

նիշատթէ եէմէք տէմէք տիր։ Հուպուպաթը եա ուզուն միւատէթ թէնճէրէտէ փիշիրմէլի, եա տա էվվէլա ֆուրունտա եա թավատա խաֆիֆճէ գըզարտըպ պա՛տէնու թէնճէրէտէ գըսսաճա պիր միւատէթ փիշիրմէլի։ Պու սոնրաքի էն մազպուլ պիր ուսուլ տըր։

ՓԷՔ ՍԸՃԱԳ ՎԷ ՓԷՔ ՍՕՂՈՒԳ ԹԱ՛ԱՄԼԱՐ

Փէք սրճագ վէ փէք սօղուգ թա՛ամլարտան սագընմալը իվ։ Գուրու թա՛ամլարտա բիւթուպէթ ազ օլմաղլէ հատտէն զիյատէ սօղուգ օլմազլար։ Էյէր նէմէրմիշլէր իսէ, եէմէզտէն էվվէլ ֆուրունտա էյիճէ գուրութմալը, վէ խաֆիֆճէ գըզարթմալը։ Պէօյլէճէ հէմ տահա լէզիզ օլուրլար, հէմ տէ հազմ սուլարընընն քէսրէթլէ ագմասընը թահրիք էտէրլէր։ Սուլու նէմէքլէր խուսուսա սօղուգ մէվսիմտէ գրզարրբլմալը տըրլար։ Հէր նէվ՝ սօղուգ թա՛ամ հազմը թէ՞խիր էտէր։

ԹԱ՛ԱՄ ԷՍՆԱՍԸՆՏԱ ՍՈՒ ԻՉՄԷՔ

Կէրէք թա՛ամ էտէր իքէն վէ կէրէք անտէն հէման էվվէլ եա սոնրա սու իչմէք միւթէնէվվի՝ հազմ էտիճի սուլարը եուֆգալտրպ գուվվէթլէրինի էքսիլտիր։ Թապի՛ի հազմ իչի իճրա օլունա պիլմէք իչիւն՝ իչիլէն սու էվվէլա էմիլիպ չէքիլմէք կէրէք տիր։ Պու տախի հազմ իչին թէ՞խիր էթմէսիյլէ էքչիմէք հուսուլինէ եօլ ա-չար։ Սրճագ մէշրուպաթ (իչքիլէր) հազմ ալէթլէրինի գա՛ֆիլէնտիրիր. իմտի սրգ սրգ գուլլանըլմամալը տըր։ Սօղուգ իչքիլէր մի՛տէնին իչինտէքի չէյլէրի սօղուտըպ հազմը թէ՞խիր էտէրլէր։ Սու իչմէքտէ սրհհէթէ էն եարարլը ուսուլ չու տըր. թա՛ամ վագթընա պիր սա՛աթ գալա իչմէքտէն տուր, թա՛ամ վագթընտա սալա իչմէ, վէ էյէր թա՛ամըն գուրու օլմասը սէպէպիյլէ իչմէք լազըմ իսէ թա՛ամտան սոնրա պիր գաչ եուտըմ իչ. Թա՛ամտան $3^1/_2-4$ սա՛աթ սոնրա սէրպէսթճէ իչմէյէ պաչ-

լա, Ֆագաթ հէր տէֆ'ատա անճաղ եարբմ դատէհ իշ, պու տա նէ չօգ սրճաղ նէ չօգ սօղուգ օլսուն։

ԵՕՐՂՈՒՆ ՀԱԼՏԷ ԹԱ'ԱՄ ԷԹՄԷՔ

Եօրղուն օլտրղրմբզտա ճէսէտ իսթիրահաթա միւհ-թաճ օլուպ, մի'տէնին իշինի միւնասիպ սուրէթտէ իճ-րա էտէճէք գատար սինիր գուվվէթի օլմազ։ Պէօյլէ պիր ֆալտէ թա'ամտան էվվէլ բահաթլանմագ էվլա տբր։ Գուվվէ ի հազմիյէլէրի զա'իֆ օլանլար կիւնտիւզիւն ի-քինճի էօյիւնտէն էվվէլ բահաթ էթսէլէր փէք ֆա՞իտէ կէօրիւրլէր։ Ապշամլայրն իշտէն եօրղրն կէլտիյիմիզտէ անիտէ եաթբզ իսթիրահաթ էթմէք մի'տէյի թէհամմիւլէ միւգթէտիր տէյիլ իքէն ճէպրէն եիւքլէթմէքտէն էվլա տբր։ Պու գա'իտէյէ րի'այէթ էտէնլէր սապահլայրն գալգ-տրգլարընտա հիսս էթտիքլէրի ֆէնա հալլէրին վէ տօնրգ-ճա պաշ ազրբլարընրն էօնիւնիւ ալմբշ օլուրլար։

ԹԱ'ԱՄՏԱՆ ՍՕՆՐԱ ՈՒՑՈՒՄԱԳ

Թա'ամտան սօնրա եաթբզ ույումագ փէք զարարլը տբր։ զիրա ինսան ույուր իքէն հազմ իշի կէրէյի կիպի իճրա օլունամագ։ Հազմ մանզումէի սասապիյէնին իշլէ-մէսինտէն սօրլը զայրի իխթիյարի (ինսանլն էլինտէ օլ-մայան) պիր 'ամէլ տիր։ Ույգու վագթընտա թէնէֆֆիս վէ զանրն ճէվէլանը սինիր գուվվէթինին ազալմասընտան զայէթլէ զա'իֆլէնիրլէր, հազմ ալէթլէրինին իշլէ-մէսի տէ ազալրը։ Թա'ամտան պիր եա իքիսա'աթ սօն-րա եաթբզ ույուլանլար սայքի տա՞իմա նախուշ պիր տուլզու իլէ ույանբրլար։

ԹԱ'ԱՄՏԱՆ ՍՕՆՐԱ ԱՂԸՐ ԻՇԼԷՐ ԿԷՕՐՄԷՔ

Պունտան տախի սազբնմալը իզ։ զիրա պու չէյ հազմ իշինի իճրա էթտիրէճէք օլան գուվվէ ի սասապիյէյի տիւ-քէթմէքլէ ճէսէտի եօրտ սվէ հազմ իշի մէն' օլունուբ։

ГОС. БИБЛИОТЕКА
ՀՍՍՌ-Արմ.ССР
Ա. Ամ. Ա...
31933-64
(45123-64)

ՁԱՅ ՎԷ ԳԱՀՎԷ

Ձայ վէ գահվէ իչմէքատէն իլէրի կէլէն մազարրաթ զանն օլունտրզրնտան չօգ տրր։ Տէրինին սարրլրզր, եիւզէրին սրգէլթի, սինիրլէրին թահրիք օլունմասը վէ թիթիզլիքլէր իզլէնէճէք օլսա չօգ քէրրէ պու իչքիլէրին իսթի՛մալինատէն իլէրի կէլտիյի կէօրիւլճէք սիր։ Պունլարր պօլ պօլ իչմէք ըսագը իչմէքատէն տահա մուզիրր տիր։ Ըսագրտա օլան զէհր ուչար նէմ՛տէն օրմազլէ ա-նիտէ իիրաճ օլունրր. Ֆագաթ Ռէնէն վէ Ֆոֆէնէն վէ Ռեոդրօմէն տէրիլ անճագ զէհր տիրլէր, իլլա ճէսէտին իչինատէ երզրլրպ գալրրլար։ Անլէրին մանզումէ ի ասա-պիյէյէ օլան թէ՞էսիրլէրի տահա մուզիրր տիր։ Ինչպու զէհրլէրին իսթի՛մալինի 'ատէթ էալնլէրին իուրտխաշ օրմուշ սինիրլէրինտէ պունը տէրհալ կէօրէպիլիրիզ։ Ձայտա Ռէնէն տախի վար տրր քի՝ ալպիումէնի քէսէր, մի՛-տէնին կասթրիք սույընրն բէրսինինի չէօքտիրիր եա-խօտ պոզար, պէօյլէճէ անրն հազմ էտիճի գուվվէթինի ազալտրր։ Ձայ իչէնլէր պու սէպէպտէն ազ զրտա ալրրլար, վէ չօգ քէրրէ սինիր 'իլլէթի (նիւրալժիա) վէ պաշ ալրրսրնա ուզրարլար։

Թէին վէ գաֆէին — չայ վէ գահվէնին խիւլասասը — զէհրլի 'ունատուրլար օլուպ, հազմ ալէթլէրինին իչէ-մէսինի էվվէլա արթրրրլար, պա՛տէհու էքսիլտիրլէր. չէօյլէ քի պունլարը սէվամ իզրէ գուլլանմագ մէզքիր ալէթլէրի գուվվէթատէն տիչիրիր։

Ձայ վէ գահվէնին թա՛ամ էանասրնտա իսթի՛մալի տախի ի՛թիրազլր տրր, չու սէպէպտէն քի՝ պունլար տախի սա՞իր իչքիլէր միսիլիւ մի՛տէնին կասթրիք սույընը եուֆգալտրպ զա՛ֆիլէնտիրէրէք հազմը իխլալ էտէրլէր, վէ էմիհի տամարլարը հատտէն սչրրը եիւքլէ-տէրէք թա՛ամրն հազմը՝ը կէրի գօրլար, պէօյլէճէ էք-չիմէք հասրլ էտէրլէր։ Պունլար սրճագ սրճագ իչիլտիյի

աէպէպտէն տիկէր սրճաղ իչքիլէր միսիլլիւ մի՛տէյի էվ-
վէլա թահրիք էտէրլէր, պա՛տէհու քիւլլիյէն կէվչէտիպ
գուվվէթատէն տիչիւրիւրլէր։ Սալթ պու քեաֆի պիր
սէպէպ տիր քի՝ չայ վէ գահվէ թա՛ամ վագթընտա իչիլ-
մէմէլի տիր։

Ա՛նի չէյի տէրիզ գոգոա վէ չոգոլաթ ալէյհինտէ
տախի։ Պունլարըն թէ՞էսիրի չայ վէ գահվէնինքինտէն
անճաղ տէրէճէճէ ֆարգլը սըր։

ՍԻՐՔԷ

Իսփիրթօլը իչքիլէր միսիլլիւ սիրքէ թէիսէմիւր
(մայալանմաղ, էքչիմէք) հասըլաթը օլուպ, իսփիրթօլը
հասրլ էտէն 'ամէլիյաթըն պիր ազ տահա իլէրիլէմէսի-
նին նէթիճէսի տիր։ Սիրքէ հազմ ալէթլէրինի հէման օ
գուվվէթատ իսփիրթօլը իչքիլէրտէն տահա զիյատէ թահ-
րիք էտէր, վէ ճէնէտ իւզերինէ թէ՞էսիրի փէք մուզ-
զիրր տիր։

'ՈՒՄՈՒՄԻ ԻՇԱՐԼԱՐ

Տա՞իմա տրգգէթ օլունմաղ կէրէք տիր քի՝ եէմէք
եէր իքէն էլլէր իլէ այազլար սրճաղ օլաուն, զիրա պունլ-
ալարըն իւչիւմէսի կէօսթէրիր քի՝ զան էյի ճէվէլան էթ-
մէյօր, հազմ ալէթլէրի հէրարէթլէնմիշ, վէ հազմ սուլ-
ալարընեն իխրաճը ազալմըշ տըր։ Պիր իչէ 'աճէլէ էթտի-
յինիզտէ, թահրիք օլունմըշ, սապրսըզ վէ էնտիչէլի օլ-
մըզընըզտա մի՛տէնիզի էյիճէ տօլտուրմայընըզ։ 'Ագլըն
անվալինին թա՛ամըն հազմը իւզերինէ 'ազիմ թէ՞էսիրի
վար տըր։ Քէյֆլի ֆիքր քէյֆլի մի՛տէյէ ա՛լամէթ տիր։
Թա՛ամտան ազ էվվէլ իչի թա՛թիլ էտիպ ռահաթլանմաղ
ֆա՞իտէլի տիր։ Պիլ ճիւմլէ թիճարէթ գայղուլարընը վէ
էնտիչէլէրինի, զազապ վէ թա՛զիրի պէր թարաֆ էյլէ։
Թա՛ամ վագթընը ֆէրանպախշ պիր վագրթ էյլէ, պիլ-

ճիւմլէ հաճէթլէրիմիզի թէտարիք էտէն հալիզէ թէ-
չէքքիւր սունաճադ վագրթ էյլէ։ Թէչէքքիւր տէյիլ
սալթ թա՛ամրն իլքինտէ պիր 'ային կիպի սունուլմալը,
իլլա պիւթիւն թա՛ամ վագթընտա Ըզգ Վէրէնի թանը-
մալը իզ։

ԹԱ'ԱՄ ԹԷՐԹԻՊԼԷՐԻ

ՖԸՆՏԸԳ ԳԱՊԻԼԷՍԻ

Էվվէլա տէնիլտիյի իւզրէ ճէսէտի ինսանիյէ եէվ-
միյէ 10½ տիրնէմ միգտարը եաղ լազըմ տըր։ Ալլահ
պու հաճէթիմիզի տօլտուրմագ իւզրէ Ֆընտըգ գապիլէ-
սինի վէրմիշ տիր, քի ճէվիզ, Ամէրիգա Ֆըստըղը (Ֆրա-
տըգ էլ 'ապիտ), պաատէմ, Ֆընտըգ, Շաամ Ֆըստըղը, Չամ
Ֆըստըղը միսիլլիւ եաղլը մէյվէլէրուէն 'իպարէթ տիր։
Պունլարըն սըգլէթլէրինին հէման նիւզ ատ էլլիսի եաղ
օլուպ, պու տախի հայվանաթ եաղլարը կիպի սատէ
վէ սիւզմէ օլմայըպ, իլլա սիւպհանըրը նէվ'տէն օլմազ
լէ, հազմը գօլայ տըր, վէ հէր նէվ' թա՛ամ թէրթիպլէրինէ
ի՛լավէ օլունա պիլիր։

Պու մէյվէլէրի մէնկէնէտէ սըգըպ եաղլարընը սիւ-
զիւպ ալմադ վէ թա՛ամ թէրթիպլէրինէ ի՛լավէ էթմէք
հայվանաթ եաղը իսթի՛մալ էթմէք գատար ի՛թիրազը
տըր։ Զիրա մէյվէլէրին տախի սիւզմէ եաղլարը սիւպ-
հանըրը նէվ'տէն տէյիլ տիր։ Իմտի անլէրի սըգըպ
սիւզմէքտէն իսէ՝ էզիպ թանին եափմադ տահա փէք
էվլա տըր։ Զիրա թանին էզիլմիշ մէյվէլէ օլուպ, անտէ
եաղ տախի սիւպհալանըր պիր հալտէ տիր։

Ֆլընտրգ գապիլէսինի էզիպ թահին նափմագ իշիւն խուսուսի պիր տէյիրմէն իճատ օլունմըշ օլուպ, արզու էտէնլէր Զարշու ի քէպիրտէ, Պէօյիւք Զաղֆրան խանընտա, Ն0. Շյէ միւրաճա'աթ էտէ պիլիրլէր։

ԹԱՇԻՆ ԹԷՐԹԻՊԼԷՐԻ

1. Պաշէմ իշլէրինի պէյազլաբմագ. — Իշլէրին իւզէրինէ գայնար սու տէօքիւպ, պիր գաչ տագիգէ խաչլա։ Պա'ռէհու փարմապլարընլէ պիրէր պիրէր սրգըպ տէրիլէրինտէն փիւրթլէթ։

2. Ամէրիգա Ֆրստրդընը պէյազլաբմագ — Իշլէրի պիր սաճ թէփսի իշինտէ ֆուրուն տա պէշ տագիգէ գըզտըր։ Ֆուրունտան չըգարըպ պիր թօրպա իշինէ գօ, պիր գաչ սա'աթ գալարն։ Պա'տէհու պիրէր ավուճ տօլուսը պիր պէզ իւզէրինէ սէրիպ եասը սէրթ պիր թաչ իլէ սիւրիւշտիւր, թա քի տէրիլէրին ճիւմլէսի գավլայա։ Ֆնաֆֆէսինի պիր թէփսի իշինէ գօյուպ սավուր։

Ամէրիգա Ֆրստրդը ասլա գավրուլմամալը, զիրա իշինտէքի եաղ չէտիտ հէրարէթէ մազնար էտիլինճէ գուվվէթլի պիր զէհր իխրաճ էտէր։ Էյլէնճէ Ֆրստրդլաբընտան իճթինապ էյլէ։

3. Ֆրնstրդր պէյազլաթմագ. — Իշլէրի սաճ պիր թէփսի իշինտէ միւ'թէտիլ պիր ֆուրունտա պիր գաչ տագիգէ գըզտըր. ֆուրունտան չըգար, սօզուսուն։ Պա'տէհու պիր լէպլէպիճի էլէյինէ գօյուպ պիր փարչա պէզ իլէ էյիճէ սիւրիւշտիւր։ Ճիւմլէսի գավլայընճա սավուր։

4. Պաշէմ բանինի. — Պէյազլանմըշ իշլէրի միւ'թէտիլ պիր ֆուրունտա գուրութ վէ կէվրէթ. ֆուրուն փէք սրճագ օլմասընը քի՝ իշլէր գըզարմայա։ Պա'տէհու անլէրի կէվշէք 'այար էտիլմիշ թահին տէյիրմէնինտէն եախօտ էթ մաքինասընտան կէջիրիպ, ֆուրունտա եա սօպա իւզէրինտէ թէքրար գուրութ, վէ 'այարը սը-

զը թահին տէյիրմէնիյէ իյիւթ։ Ա՛լա թահին օլուր։

5. Ամէրիկա Ֆըսդրդը թահինի. — Գէյազլանմըշ Ամէրիկա Ֆըսդրդընը սըգըճա 'այար էտիլմիշ թահին տէյիրմէնինա էն կէշիր. պիր թէնէքէ գուխույա գօ, գութունըն գափադընը գափայըպ պիր թէնճէրէ իշինէ օթուրթ, թէնճէրէնին իշինէ գուխունըն իշ ռուպ'ընը գափլայաճագ միգտար սու գօ, թէնճէրէնին գափադընը գափայըպ քէսքին աթէշտէ ալթը սա'աթ պիր տիզիյէ փիշիր։ Թէնճէրէտէքի սու էքսիլտիքճէ սու ի'լավէ էյլէ։ Վագրթ գազանմադ իշիւն պունը ագշամտան փիշիրմէյէ պաշլա, հաթար իքէն աթէշի վէ սույը թազէլէ, սապահլայըն փիշմիշ պուլուրսըն։ Գավրուլմուշ Ֆըսդրդտան թահին ապա եափըլմամալը։

6. Ճէվիզ թահինի. — Ճէվիզ իշլէրինի պիր թէփսի իշինտէ կիւնէշէ գօ գուրուսըն, եախսա սոգանըն ալթընա սէրիպ գուրութ։ (Ճէվիզ վագթըյլէ էյիճէ գուրուտըլմասըզընտան իշինտէ պիր ազ նէմլիք գալըյօր։) Իշլէրի էլինէ զըրըպ ուֆագլաշտըր, պու եօլ իլէ գապուգլարըն էվ էյի պիր զըսմը գավլար. պա՛տէհու սավուր, իշինտէն չէօփլէրի վէ տըշ գապուզընն փարչալարընը էյիճէ չըգար։ Թահին տէյիրմէնինէ օրթա պիր 'այար վէրիպ իյիւթ, ինճէ վէ լէգիզ թահին օլուր։

Ճէվիզ իշլէրինի էթ մաքինասըյլէ տէ իյիւտէ պիլիրսին, ֆագաթ թահինի գապա օլուր։

Իշլէր ուն էլէյինտէն տախի կէշիրիլէրէք կիւզէլ թահին եափըլա պիլիր։ Իշլէրի էվվէլա հավանտա էյիճէ աէօյ, գավի վէ սրգ պիր ուն էլէյինէ (սրգ տէմիր թէլիսի էն ա'լասը տրր) գօ, վէ պիր օտուն հավան էլի իլէ պասարագ սիւրիշտիւր, էլէյին ալթընա ինճէ ուն կիպի թահին կէշէր։

7. Պատէմ գայմադը. — Գիր չօրպա գաշըզը պատէմ թահինինի սոզուգ սու իլէ էգ, սույը ազար ազար

ի՛լավէ էլլէ, թա քի գայմագ գաթըլըզընա կէլէ։ Էզմէք 'ամէլի միւքէմմէլ օլաուն։

8. Ֆրատրգ գայմաղը։ — Պիր չօրպա գաչըզը Ամէրիգա Ֆրատրգը թահինինի սօղուգ սու իլէ էզ, գայմագ գաթըլըզընա կէթիր։

9. Ֆրատրգ սիւտիւ. — Ֆրատրգ գայմաղընը եափար կիպի եափ, անճագ քի սիւտ գարարընա կէթիրմէք իւզրէ զիյատէ սու ի՛լավէ էլլէ։

10. Ֆրնտրգ թահինի. — Պէյազլանմըշ Ֆրնտրգ իշինի սրգըճա ա՛յար էտիլմիշ թահին տէյիրմէնինտէն կէշիր։ Պատէմ գայմաղը թէրթիպինճէ գայմագ տախի եափըլա պիլիր։

Զամ Ֆրատրգը թահինի. — Իշլէրի էվվէլա էյինճէ եըյգա, կիւնէշտէ սէր գուրութ։ Պա՛տէհու օրթա 'այարը թահին տէյիրմէնինտէն կէշիր։ Սու իլէ էգիլէրէք գայմագ տախի եափըլա պիլիր։

11. Ֆրատրգ սէօյիւշիւ. — 100 տիրհէմ Ֆրատրգ թահինի (փիշմէմիշ), 166 տիրհէմ սու, 70 տիրհէմ գավրուլմըշ ուն։ Թահինի սու իլէ տիւզկիւնճէ էգիպ սիւտ եափ, պունդն իշինէ գավրուլմըշ ունը սազար ազար ի՛լավէ էտէրէք տէօյիշտիր, թա քի գաթը պիր խամուր օլա։ Պիր ազ թուզ տախի գոյա պիլիրսին։ Խամուրը պիր թէնէքէ գութույա գօյուպ Ֆրատրգ թահինի փիշիրիր կիպի փիշիր։ Իշինտէ փիշտիյի գութուտա պիր գաչ սա՛աթ սօղուսընը։ Էթ սէօյիշիւ հիյէթինտէ վէ լէզզէթինտէ կիւզէլ պիր թէրքիպ օլուպ, էթ մագամընտա թա՛ամլարա գուլլանըլա պիլիր։

Սուսամ թահինի տախի Ֆրնտրգ թահինլէրի մէսապէսինտէ օլուպ, թա՛ամ թէրթիպլէրինէ գուլլանըլա պիլիր։ Շըրլըգ կա չրրլազան եադընտան իմթինապ էյլէ։

Թահին տէյիրմէնինտէն եախոտ էթ մաքինասընտան մահրում օլանլար Ֆրնտրգ գապիլէսինտէն օլան եադը

մէյվէլէրի պիր թաշ հավանատա էյիճէ տէօյէրէք վէ սըգ պիր սիւզկէչտէն եա էլէքտէն կէչիրէրէք պիր ազ դապա թահին էլտէ էտէ պիլիրլէր։

ՀՈՒՊՈՒՊԱԹ

Հուպուպաթ դապիլէսի, եա՛նի պուղտայ, նուլաթ, փիրինճ, վէ էմալի հապպէլէր, ճիւվլէ թա՛ամ մատտէլէրինտէն էն ղըտալըսը օլուպ, էկէր միւնասիպ սուրէթտէ փիշիրիլիր վէ էյի չիյնէնիլիր իսէ, գօլայ հազմ օլունուրլար։ Անլէրտէ օլան ղըտա 'այնի միգտար էթտէ օլան ղրտանըն իւչ միսլի օլուպ, բրօթէիտ (թութղալ) իլէ նիշասթէնին նիսպէթի տախի ճէսէտ իղթիզա էտէն միգտարտա տըր, եա՛նի 1 թութղալա 7 նիշատէ։ «Էքմէք 'էօմրիւն տիրէյի տիր» քէլամը փէք տօղրու տըր։

Հուպուպաթը միւնասիպ սուրէթտէ փիշիրմէյէ տըպ-գէթ օլունմալը։ Փիշիրմէքտէն մազսէտ անլէրի եումշաթմագ օլմամալը, իլլա նիշասթէ 'ունտուրընը չէքէրէ թահվիլ էթմէք օլմալը տըր։ Թազէ պաշագլարտա նիշասթէ չէքէր հալինտէ օլուպ, եէնիլտիքտէ անիտէ գանա գարըշըպ վիւճուտին թէրքիպինէ կիրէր։ Ցագաթ վագըթ միրուրիյլէ մէղքիւր չէքէր նիշասթէյէ թէպտիլ օլուր, քի էրիմէզ վէ սալեարտան թէ՞էսիր գապուլ էթմէզ։ Փիշիրմէքտէն մազսէտ հապպէլէրի կէրի պաշագ հալինէ կէթիրմէք տիր։ 'Ալէլ 'ումում թէնճէրէտէ փիշիրմէք ուսուլիյլէ պու նէթիճէ հասըլ օլմազ, ղիրա փիշմէք միւատէթի փէք ղըսսա տըր։ Վէ չայէտ ուզուն միւատէթի փիշիրմէք իսթէնիլսէ թէնճէրէնին տիպինէ եափըշըպ եանար։ Պու սէպէպտէն հուպուպաթը ուզուն միւատէթ փիշիրմէք իշին թէնճէրէ թէնճէրէ իշինտէ ուսուլինի գուլլանմագ կէրէք տիր։ Պու ուսուլը իլէրիտէ թա՛րիփ էտէճէյիզ։ Ցագաթ էն ա՛լասը հուպուպաթը գավուրմագ ուսուլը տըր։ Պունտա նիշասթէ գուրու

վէ չէտիտ հէրարէթէ մազնար օլարագ չէքէրին տէքսթրին նէվ'ինէ թէհավվիւլ էտէր, վէ սալեար իլէ մէզճ էտիլինճէ անիտէ չէքէր օլուպ դանա գարըշըր։ Հէմ գավրուլմըշ հուպուպաթ գուրու օլմազլէ չինէնիլիպ, սալեարը չոգ գայմանրսրնը թէշվիգ էտէր, սալեար տախի մի'տէնին կասթրիք սուլրնը թէշվիգ էտէր։ Շէօյլէքի գավուրմագ ուսուլը հազմ ուսուլը սրը։ Պունտա վագրթ տախի գազանըլըր, գիրա փիշիրմէք ուսուլը սա'աթլարճա վագրթ ալըր իքէն, պու նիսպէթլէ սգ վագրթ ալըր։ Հուպուպաթը նա ուն հափրպ սիմիտ վէ փէքսիմէթ հալինատ ֆուրունատա փիշիրիպ գրզարթմալը, նա տա էվվէլա հապպէ (հասիկ) հալինատ գավուրուպ պա'տէնու թէնճէրէտե փիլավ կիպի փիշիրմէլի։

ՍԻՄԻՏ ՎԷ ՓԷՔՍԻՄԷԹ

12. Պուղտայ ունու սիմիտի. — 3 գապ (*) ուն, 1 գապ սողուգ սու, 1/2 գապ ֆըստըգ թահինը նա ճէվիզ թահինի։ Էվվէլա թահինի սու իլէ էգ։ Պա'ատէնու ունը սէյրէք պիր էլէքտէն կէչիրիպ, պիր լէյլէնէ գо, վէ էզիլմիշ թահինի անրն իչինէ ազար ազար ատօքիւպ խամուր նափ։ Խամուրը պէշ օն տագիգէ նողուր, թա քի տիւզ վէ էլինէ նափըշմագ պիր հալէ կէլէ։ Պա'ատէնու անը իւչ գրամա պէօլիւպ, պէնէր գրամը էքմէք թախթասը իւզէրինատ էլինին այասըյլէ տէֆ'ա պէ տէֆ'ա նուվարլայարագ իւչ բուպ' փարմագ գալընլըգընտա ուզուն պիր խամուր նափ, անը պրչաղրն սափը ուզունլըգընտա գրամլարա քէս, իւզէրլէրինի պիր չաթալ իլէ տէյիքլէ, ճիւմլէսինի ազաճըգ զէյթուն նաղըյլէ հաղլանմըշ սաճ պիր թէփսի իչինէ տիւզ, ֆուրունատա փիշիր, թա քի գրզարա։

(*) 100 տիրհէմլիք սու էսլչիսիւ տիր։

13. Մէյվէլի սիմիս. — 3 գաւպ ուն, ½ գաւպ ֆրսորգ եա ճէվիզ թահինի, 1 գաւպ սողուգ սու, ½ գաւպ քիշնիշ եա չէքիրտէքսիզ իւզիւմ։ Էվվէլքի թէրթիպ իւզրէ խամուր եափ, էյիճէ եողրբլտրգտա իչինէ եարբմ գաւպ քիշնիշ եա իւզիւմիւ (հրյգանմբշ, այթլանմբշ վէ գուրուումուշ) եողուրարաց եէտիր, վէ էվվէլքի ուսուլտէ սիմիտ եափ։

14. Մէյվէլի փէֆիմէք. — 3 գաւպ ինճէ ուն, 1 գաւպ ֆրսորգ եա ճէվիզ թահինի, 1 գաւպ սու, պիր միգտար խուրմա եա ինճիր։ Էվվէլքի թէրթիպ իւզրէ խամուր եափրպ էյիճէ եողուր։ Խամուրը իքի գրամա պէօլիւպ, էքմէք թախթասը իւզէրինտէ օգլաղրյլէ ինճէ եուֆգալար եափ։ Ինճիրի եախօտ խուրմայը (չէքիրտէքլէրի չրգարբլմբշ) գրյմալայրպ եուֆչալարրն պիրինին իւզէրինէ գալընճա ակր, տիկէր եուֆգայը տա իւթիւնէ գատիատրպ օգլաղրյլէ սիւրիւչտիւրիւպ պասրշտրր։ Պա՛տէհու պուրը միւրապպա՛լարա (տէօրթ քէօշէ գրսմլարա) քէսիպ, սիմիտ մրսիլլիւ ֆուրունտա փիշիր։ Խուժուրը թախթանրն իսթիւնտէ եողուրմագ վէ աչմագ իչիւն պիր րուպ՝ գաւպ ֆաղլա ուն ալ։

15. Սատէ ուն եուֆգասը. — Պիր գաւպ սողուգ սու իչինէ եողրուլաճագ տէրէճէ գաթը՝ խամուր օլաճագ գատար ուն եավաշ եավաշ գարրշտրր. չէօյլէ քի իչինէ միւմքինի մէրթէպէ չօգ հավա կիրսին։ Ինճէ եուֆգալար աչ, միւրէպպա՛լարա քէս, գապարմագտան մէն՝ իչիւն իսթլէրինի պիր չաթալ իլէ տէլիքլէ, ֆուրունտա փիշիր, թա քի գրզարա։

16. Ճէվիզլի եուֆգա. — ½ գաւպ ճէվիզ իչի, 1 գաւպ սողուգ սու, 3 գաւպ ուն։ Ճէվիզի հավանտա էյիճէ տէօյիւպ գավի վէ սրգ պիր էլէքտէն, եախօտ թահին տէյիրմէնինտէն կէչիրիպ, սու իլէ էզ։ Պա՛տէհու ունա ի՛լավէ էտիպ ուսուլի իւզրէ գաթը պիր խամուր եափ,

էյիճէ եօղուր, ինճէ եուֆկալար աչըպ պըչագ իլէ միւ-
րէպպա'լարա քէս, վէ ֆուրունտա փիշիր, թա քի խա-
ֆիֆճէ գըզարա։

17. Պատէմլի սիմիս, — 1/2 գապ պատէմ թահինի,
1 գապ սօղուգ սու, 3 գապ ուն։ Ուսուլի վէճճլէ փիշիր։

18. Գրքր կէվրէֆլէր. — Իքի իւչ կիւնլիւք պայաթ
էքմէյի ինճէ տիլիմլէրէ քէսիպ, սէրին պիր ֆուրունտա
պիր սա'աթ գաւար գուրութ վէ խաֆիֆճէ գըզարթ։
Գու իքինճի քէրրէ փիշմէքլէ նիշասթէ չէքէրին տէքսթ-
րին նէվ'ինէ թէհավվիլ էտէր, վէ էյիճէ չինէնիպ սալ-
եար իլէ գարըշընճա անիտէ չէքէրէ տէօնէր։

19. Նուլաճ փէֆիլէքի. — 4 գապ եուֆգա եու-
լաֆ (Quaker's Rolled Oats. Ղալաթատա, Փէրշէմպէ
Պազարընտա, էքօնօմի նամ ինկլիզ պազալտա պուլու-
նըր), 1 գապ ինճէ ուն, 1¼ գապ սօղուգ սու, 1¼
գապ ֆըստըգ թահինի։ Ունը վէ եուլաֆը պիրի պիրինէ
գարըշարը, թահինի տէ սու իլէ էզիպ, պունընլէ անլէրի
խամուր եափ, էյիճէ եօղուր, 1/3 փարմագ գալընլըզընտա
միւրապպա' փէքսիմէթլէր եափրպ, իսթլէրինի պիր
չաթալ իլէ տէլիքլէ, վէ միւ'թէտիլ պիր ֆուրունտա
փիշիր։

20. Նուլաճ էֆլէրի. — 1¼ գապ գայնար սու, 1
չայ գաշըզը ֆըստըգ թահինի, 1 գապ ինճէ եուլաֆ ու-
նը (պալատէքի մաղազատա պուլունուր)։ Նուլաճ ունը
թազէ օլմայը, եօխսա քէքլէրտէ աճը պիր թատ օրուր։
Թահինի սույա գարըշտըրըպ գայնաթ, եուլաֆըն իւս-
թիւնէ տէօք, գարըշարը, 'ալ էլ 'աճէլէ պիր փարմագ
գալընլըզընտա փիտէ եափրպ, պիւթիւն պիր փարչայը
աթէշ իւզէրինտէ պիր սաճտա փիշիր, եա տա միւթէ-
նէվվի' փարչալարա քէսիպ ազաճըգ զէյթուն եաղըյլէ
եաղլանմըշ թէնէքէ պիր թէփսի իշինտէ ֆուրունտա
փիշիր։

21. Մրսբր ունը փէէսիմէքի. — 1 գապ Մրսբր պուղտայր ունընը խաֆիֆճէ գրղարթ։ Տանա սրճագ իքէն 1/4 չայ գաչրղը թուզ վէ իքի գապ միգտարը գայնար ճէվիզ գայմազը գաթ, էյիճէ տէօյ։ Համաւր քէնտի չէքլինի թութաճագ գատար գաթը՝ օլաճագ. իմտի սուլրն միգտարրնը պա թէճրիպէ ազալտրպ արթրրա պիրիրսին։ Տիպի եազլանմըշ պիր սաճ գապա խամուրը գաչրգ գաչրգ գօ. ֆուրուտա փիչիր, թա քի իքի խարաֆը տա էյի գրղարա։

22. Տիկէր պիր Ճէվ'ի. — Պիր գապ էն ա'լա Մրսբր պուղտայը իմրիկի ալ, իչինէ պիր չայ գաչրղը՝ չէքէր իլէ պիր ազ թուզ աթ, պունը պիր գապ սրճագ ֆըսարդ սիւտիւ իլէ խաչլա, էյիճէ տէօյ, պիր փարմագ գալընլրղընտա քէքլէր եափրպ, ազաճրգ գէյթուն եաղրյէ եազլանմըշ սաճ գապ իչինտէ ֆուրուտա փիչիր։

ՀՈՒՊՈՒՊԱԹԸ ՓԻՇԻՐՄԷՔ ԹԷՐԹԻՊԼԷՐԻ

23. Տէօյմէ եախսոs էէփէյի գավլատրմրօ պուղտայ. — 4 գապ սու, 1 գապ տէօյմէ։ Տէօյմէնին թաչլարընը տիգգաթլէ այթլա, ադչամտան սուլա գօ, սապահատէք ըսանարն։ Սապահլայրն սուլրնը սիւզ, տէօյմէյի էյիճէ եըչգայրպ տէօրթ գապ գայնար սուլա աթ, փիչսին։ Պիր սա'աթ միգտարը փիչինճէ էօզլէնիպ թէնճէրէնին տիպինէ չէօքմէյէ պաչլար, օ զէման անը տանա քիւչիւք պիր գապա չէք, վէ պէօյիւճէք պիր թէնճէրէնին իչինէ պիր միգտար սու գօյրպ՝ օլ գապը (գափազը գօնմըշ օլարագ) պու թէնճէրէնին իչինէ օթուրթ, թէնճէրէնին գափազընը գափայրպ կէրի աթէշ իւզէրինէ գօ, պիր գաչ սա'աթ փիչսին։ Պունա տէրիզ թէնճէրէ թէնճէրէ իչինտէ ուսուլը։ Պու սուրէթլէ հէմ աէօյմէ թէնճէրէնին տիպինէ եափրչմազ, հէմ տանա լէզզէթլի օլուր։ Տրշ թէնճէրէնին սուլը էքսիլտիքճէ սու ի'լավէ էղէ։

24. Տէօյմէ իւգիւմլէ։ — 4 գաւդ սու, 1 գաւդ տէօյմէ, 1 գաւդ սիյահ գուրու իւգիւմ։ Տէօյմէյի էվվէլքի թէրթիպ իւգրէ փիշիր։ Իւգիւմիւ տախի էյիճէ նըյգայըպ խաֆիֆ աթէշտէ եավաշ եավաշ փիշիր։ Թա՛ամտան էվվէլ տէօյմէնին իշինէ կիւզէլճէ գարըշտըր։ Էկէր իւգիւմիւ իպթիտատէն տէօյմէ իլէ պէրաբէր փիշիրիրսէն, իւգիւմլէր փէք եումշայըպ նըրթըլըրլար, վէ թա՛ամըն լէզզէթի գաչար։

25. Կորկոս։ — Կորկոտ տէօյմէնին գըրըլմըշը օլմազլէ, հէման 'այնի թարգտա փիշիրիլմէլի, անճագ քի կէճէտէն ըսլատըլմասը իճապ էթմէզ։

26. Գաւրուլմըշ տէօյմէ։ — 4 գաւդ սու, 1 գաւդ տէօյմէ։ Տէօյմէյի ֆուրունտա եա սրրը պիր թավատա աթէշ իսթիւնատ գըզարթ։ Պա՛ատէհու գայնար սույա աթըպ խաֆիֆ աթէշտէ իչ սա՛աթ փիշիր։ Փէք լէզիզ վէ հազմը գօլայ օլուր։

27. Պուլդուր փիլավը։ — 3 գաւդ սու, 1 գաւդ պուլդուր։ Պուլդուրը արգէթլէ այթլատըգտան սօնրա ֆուրունտա եա թավատա գըզարթ։ Սըդ սըդ գարըշտըր քի ճիմլէսի միւսաալի գըզարսըն։ Պա՛ատէհու 3 գաւդ գայնար սու իշինէ աթ, խաֆիֆ աթէշտէ սույը չէքիլէնէտէք փիշսին։ Պու նէվ' փիլավ տահա լէզիզ վէ հազմը տահա գօլայ օլուր։

Պորկոտը տախի հէման պու մինվալ իւզրէ փիշիր։

28. Աշուրէ։ — 60 տիրհէմ տօյմէ, 15 տիրհէմ նօխուտ վէ ֆասուլեա, 5 տիրհէմ փիրինճ ունը, 20 տիրհէմ շէքէր։ Պիր գաւդտա տէօյմէյի վէ տիկէր պիր գաւդտա նօխուտ իլէ ֆասուլեայը ագշամտան ըսլաթ։ Սապահլայըն տէօյմէյի իչի օգգա գայնար սույա աթ, փիշմէքտէ օլսուն։ Նօխուտ իլէ ֆասուլեայը սուտան չըկարըպ պիր պէղ իւզերինէ սէր, հասը սէրթ պիր թաշ իլէ սիւրիւշթիւրիւպ տէրիլէրինի գավլաթ, թէ-

միզլէ։ Տէօյմէնին սույու գայնայըպ չէքիլինճէ, իքի օգգա սու տահա գօյուպ, ֆասուլեա իլէ նօխուտը ի՛լավէ էյլէ, պիրլիքաէ փիշինլէր։ Սու եինէ չէքիլինճէ, իքի օգգա սու տահա ի՛լավէ էյլէ, սույն եարբը չէքիլէնետէք փիշին։ Պէօյիւճէք պիր գաշըգ իլէ էգիշիր, քի տահա էօզլիւ օլա։ Շէքէրի տէ ի՛լավէ էյլէ։ Պա՛տէհու փիրինճ ունընը սօղուգ սու իլէ էյինճէ էգիպ իչինէ գարբշտրը, վէ եարբում սա՛աթ գատար տահա փիշիր։ Թապագլարա չէք, տօնսըն, իւզէրլէրինէ քիշնիշ ֆըստրգ տիզ։

29. Իմրիկ։ — 8 գապ սու, 1 գապ իմրիկ։ Սույը գայնաթ, իմրիկի եավաշ եավաշ ի՛լավէ էյլէ թէնճէրէյի պիր գաշըգլէ գարբշտրրարագ, թուգընը աթ, վէ գաթըլաչանա տէք փիշիր։ Պա՛տէհու թէնճէրէ թէնճէրէ իչինատ ուսուլը իւզրէ պիր գաշ սա՛աթ տահա փիշիր։ 8 գապ սու եէրինէ 6 գապ սու վէ 2 գապ փէքմէզ խաթի՛մալ օլունա պիլիր։ Լէզիզ իմրիկ փէլթէսի օլուր։

30. Իմրիկ հէլվասը։ — 100 տիրհէմ իմրիկ, ½ օգգա սու, 100 տիրհէմ փէքմէզ, 50 տիրհէմ ճէվիզ թահինի։ — Իմրիկի խաֆիֆ աթէշտէ գըզարթ։ Աթէշտէն էնտիրիպ ճէվիզ թահինինի պիր գաշըգ իլէ իմրիկէ եէտիր։ Տիկէր պիր գապտա փէքմէզ իլէ սույը պիրի պիրինէ գարբշտրրըպ գայնաթ։ Իմրիկի թէրրար աթէշէ գօյուպ, իչուրու գայնար սէյեալը անընը իչինէ տէօք, պիր գաշըգ իլէ իմրիկի գարբշտրրմագտա օլարագ։ Սէյեալ էյինճէ չէքիլինճէ թէնճէրէ թէնճէրէ իչինատ ուսուլը իւզրէ պիր սա՛աթ տահա փիշիր։

31. Փիրինճ փիլավ։ — 3 գապ սու, 1 գապ փիրինճ։ Փիրինճի պիր գաշ էլ սու իլէ հըյգա, թաչլարընը այթլա, պուղտայ ըէնկինտէ գըզարթ։ Պա՛տէհու իւչ գապ գայնար սույա աթըպ, սույը չէքիլիպ փիլավ հալինէ կէլէնետէք փիշիր։ Պու նէվ՛ փիրինճ փիլավը հէմ տանէլի, հէմ հազմը փէք գօլայ օլուր։

32. Սէպզէլի փիլավ։ — Գառպուղը դավլատելմըշ ֆասուլեա եա նոխուտ եա մէրճիմէյին սատէ թէրթիպ իւզրէ փիշմիշինանէն (պաղ սէպզէվաթ թէրթիպլէրինէ) պիր միգտար ալրպ 3 գապ սու իլէ էգ, վէ ուսուլի վէճճ-լէ պուլղուր եա փիրինճ փիլավը փիշիր։

33. Թանինցի փիրինճ փիլավը։ — Փիլավը էվվէլ-քի թէրթիպ իւզրէ փիշիր, սույրնը էյի չէքմէզանէն փի-րինճին 100ատէ 30ը նիսպէթինտէ Ֆրսարդ Թանինինի գայ-մաղ էտիպ իչինէ գարրշարը։

34. Փիրինճ փիլավը տօմաթէս սույրնտա։ — 100 տիրհէմ տօմաթէսի էյիճէ նրյգայրպ էգ, վէ սիւզկէչանէն կէչիրիպ, կէչէնի ալ, իւզէրինէ 'ատի սու ի'լավէ էտիպ 3 գապա իպլաղ էյլէ, գայնաթ, վէ էվվէլքի թէրթիպ իւզրէ փիրինճ փիլավը փիշիր։

35. Փիրինճ իւգիւմլէ։ — 2 գապ սու, 1 գապ փի-րինճ, 1 գապ իւղիւմ։ Փիրինճի նրյգայրպ թէմիզլէտիք-տէն սոնրա գայնար սույա սիթրպ փիշիր։ Գուրու սիյահ իւգիւմիւ տէ նրյգայրպ թէմիզլէտիքտէն սոնրա այրը պիր գապտա փիշիր։ Փիրինճ եումշար կիպի օլունճա, անը պունրն իչինէ գարրշտրրպ, խաֆիֆ աթէշտէ եա-ըրմ սա'աթ գատար տանա փիշիր։

36. Սէօյիւելի փիրինճ փիլավը։ — Փիրինճի հէ-ման էվվէլքի թէրթիպ իւզրէ փիշիր, պա'տէհու պիր միգտար Ֆրսարդ սէօյիւշիւնիւ թավլի զարը կիպի միւ-քեա'ապ փարչալարա տօղրայրպ իչինէ գարրշարը, եավաշ եավաշ վէ ասլա գարրշտրրմայարագ պիր ազ տանա փի-շիր։

37. Նուլաֆ։ — 4 գապ սու, 1 գապ եուլաֆ պուլ-ղուրը (էգոնոմի նամ ինկլիզ պագալընտա պուլունրը)։ Գայնար սույա եուլաֆը գարրշարը։ Գաթրլաշտրգտան սոնրա թէնճէրէ թէնճէրէ իչինտէ ուսուլը իւզրէ 3—4 սա'աթ փիշիր։

Պու հէմէք սօղուտրգտա պրչագլէ քէսիլէհէք գատար գաթը օլուր։ Տիլիմլէրէ քէս, պէ հէր տիլիմի գրթը կէվրէք ուֆանթըսընա պէլէ, ֆուրունտա գրզարթ։

38. Նուֆզա եուլաֆ. — 2½ գապ սու, 1 գապ եուֆգա եուլաֆ։ Սույը գայնաթ, եուֆգա եուլաֆը ի՛լավէ էյլէ, վէ գաթըլաշանատէք գարըշտրրարագ փիշիր։ Պա՛տէհու թէնճէրէ թէնճէրէ իշինտէ ուսուլը իւզրէ իքի սա՛աթ տանա փիշիր։

39. Մրսր պուղտայը իմրիկի. — 4 գապ սու, 1 գապ իմրիկ։ Իմրիկի գայնար սույա ի՛լավէ էտիպ, գաթըլաշանատէք գարըշտրրարագ փիշիր։ Պա՛տէհու թէնճէրէ թէնճէրէ իշինտէ ուսուլը իւզրէ 3—4 սա՛աթ տանա փիշիր։

40. Մրսր պուղտայը իմրիկի մէյվէ իլէ. — Հէման էվվէլքի թէրթիպ իւզրէ փիշիր։ Եէմէզտէն էվվէլ իշինէ էյի փիշմիշ ի զիւմ եա գըյըլմըշ ինճիր ի՛լավէ էյլէ։

41. Մրսր պուղտայը իմրիյի ֆուրունտա փիշմիս. — Հէման էվվէլքի թէրթիպ իւզրէ փիշէն իմրիկ սօղուտրգտա տիլիմ տիլիմ քէս, իսթէրինէ պիր ֆրրշա իլէ ֆրստրգ թահինի գայմաղը սիւր, գրթրը կէվրէք ուֆանթըսընա պէլէ, ֆուրունտա եա սթէշ իւզէրինտէ ըսկարատա գըզարթ։

42. Մրսր պուղտայը իմրիյի գավուրմը. — 3 գապ սու, 1 գապ իմրիկ։ Իմրիկի պիր թավատա եա ֆուրունտա խաֆիֆճէ գըզարթ։ Պա՛տէհու գայնար սույա գարըշտրրրգ խաֆիֆ սթէշտէ իքի սա՛աթ փիշիր։

43. Մրսր պուղտայը իմրիկիսէն հէլվա. — 100 տիրհէմ իմրիկ, ½ օգգա սու, 100 տիրհէմ փէքմէզ, 50 տիրհէմ ճէվիզ թահինի։ Իմրիկ հէլվասը կիպի փիշիր։ Իշինտէ փիշտիյի գապտա սօղուսըն։ Պա՛տէհու գալրպըյլէ չըգարրգ պիր թապաղա գо, տիլիմ տիլիմ քէս եէ։ Պու թա՛սմ զայէթ լէզիզ վէ հազմը գօլայ սըր։

44. Ֆրէնկ արփասը։ — 3 գաղ սու, 1 գաղ արփա։ Արփայը խաֆիֆճէ գըզարթ, գայնար սույա ի՛լավէ էտիպ՝ սուլը չէքիլինճէյէտէք փիշիր։ Թէպտիլաթ օլսուն տէյիւ, եէմէզտէն էվվէլ իշինէ փիշմիշ գուրու իւզիւմ գարըշտըրա պիլիրսին։

ՀՈՒՊՈՒՊԱԹԼԷ ՊԷՐԱՊԷՐ ԵԷՆԻԼԷՃԷՔ ՊԱ՛ՋԸ ԹԷՐԹԻՊԼԷՐ

45. Տօմաքէս սալցասը։ — Տօմաթէսլէր թազէ վէ եէթկին օլսուն։ տիլիմէ, փիշիր, գուվվէթլի պիր էլէքտէն եա սիզկէչտէն էզիպ կէչիր։ Իքի գաղ միգտարը ալըպ գայնաթ, պիր չօրպա գաշըզը ունը խաֆիֆ գըզարտըպ՝ պիր ազ սողուգ սու իլէ էզէրէք իշինէ գարըշտըր։ Պիր չօրպա գաշըզը ֆըստըգ թահինինի պիր ազ տօմաթէս սուլը իլէ էզիպ ի՛լավէ էյլէ, թուզընը գօ, վէ պիր գաշըգ իլէ գարըշտըրարագ գայնաթ, թա քի քեաֆի միգտար գաթրլաչա։

46. Թահին սալցասը։ — Պիր չօրպա գաշըզը ֆրստըգ թահինինի իքի գաղ սու իլէ սիտլէնտիր, գայնաթ։ Իշինէ իւչ չօրպա գաշըզը ունը թավասա խաֆիֆճէ գըզարտըպ՝ պիր ազ սողուգ սու իլէ գայմագլանտըրարագ ի՛լավէ էյլէ, փիշիրիպ գաթրլաշտըր։

47. Մէյվէ սալցասը։ — 1 գաղ գըյրլմըշ ինճիր եախօտ խուրմա, 2 գաղ սու։ Մէյվէյի ինճէ գըյմալայըպ գայնար սույա ի՛լավէ էյլէ, եավաշ եավաշ փիշսին, թա քի էյիճէ փիշիպ գաթրլաչա։ Շէքէր գաթմագ խաթէմէգ։

48. Սէօյիւ Լահնիսի։ — Պիր պաշ սողանը գըյմալայըպ՝ պիր չայ գաշըզը գէյթուն եաղընտա փիշիրիպ գըզարթ։ 1½ գաղ տօմաթէս սույը ի՛լավէ էյլէ, պիր չայ գաշըզը գավրուլմըշ ուն իլէ գաթրլաշտըր։ Էյի պիր գայնարա կէթիրիպ, թավլի զարլարը կիպի միւքեա՛ապլարա քէսիլմիշ ֆրստըգ սէօյիւշիւ իւզէրինէ տէօք։

49. Թահին գայմաղը։ — Պատէմ եախօտ Ամէրիգա

ֆրատրդը թահինինի գայմագ գաթ ըլըդընա կէթիր, թուզ ի՛լավէ էյլէ, ազաճըգ գայնաթ։

ԽԱՄՈՒՐ ԻՇԼԷՐԻ

50. Մագարնա, գուշգուշ, չէհրիյէ վէ էմռալի իսամուր իշլէրի գայէթ զրտալը, հազըրլամաաը վէ հազմը փէք գօլայ թաամ օլմազլէ սօֆրամըզտա էհէմմ պիր մէվգի՝ թութմագ կէրէք տիր։

51. Մագարնա սատէ. — Մագարնայը պիր փարմագ ուզունլըդընտա զրսմարա զըր, պիր գապ տօլուսը սալըպ, գայնար տույա աթ, թուզ տախի ի՛լավէ էտիպ պիր սա՛աթ միգտարը փիշիր։ Պա՛ատէհու սուլընը սիուզիպ, իւզէրինէ տօմաթէս նա թահին սալցասը ի՛լավէ էյլէ։

52. Մագարնա բուխտա. — 1 գապ մագարնա, 2 գապ գրթըր կէվրէք ու ֆանթըսը, 1/2 գապ ֆրատրդ թահինի, 2 գապ սու, պիր ազ մազտանօս վէ սօդան։ Մագարնայը էվվէլքի թէրթիպ իւզրէ փիշիր, սիուզիլէն սուլը իքի գապա իպլաղ էյլէյիպ անընկէ թահինի էզ, իշինէ կէվրէք ուֆանթըսընը տէօք, մազտանօս իլէ սօդանը գրյմալալըպ իշինէ գարըշտրը։ Պիր թօփրագ ֆուրուն գապընդն տիպինէ պիր գաթ մագարնա տէօշէ, իւզէրինէ պիր գաթ մէզգիւր թէրքիպատէն տէօշէ։ Պունդն իւսթիւնէ պիր իքինճի գաթ մագարնա, վէ եինէ պիր տիկէր գաթ մէզգիւր թէրքիպատէն տէօշէյէրէք պէօյլէ տէվամ էթ, էն իւսթ գաթ մէզգիւր թէրքիպատէն օլսուն։ Ֆուրունտա 20 տագիգէ փիշիր։

53 Սէօյիւշլիւ մագարնա. — Մագարնայը էվվէլքի թէրթիպ իւգրէ փիշիր, սուլընը սիուզ։ Պիր միգտար ֆրատրդ սէօյիւշիւնիւ ինճէ գրյմալայըպ, պիր ֆուրուն գապընա պիր գաթ մագարնա, պիր գաթ անտէն տէօշէ, էն իւսթ գաթ սէօյիւշ օլսուն. ճիւմլէսինին իւզէրինէ մագարնանընդն սիուզիլմիւշ սուլընը (իշինէ պիր ազ ֆրատրդ թահինի էրիտիլմիշ օլարագ) տէօք, ֆուրունտա 20 տագիգէ փիշիր։

54. Պիր տիկէր նէվ'ի. — Սատէ մագարնա թէրթիպի իւզրէ փիշիր։ Փիշմէք խիթամ պուլմազտան ազ էվվէլ սէոյիւշիւ միւքեա'ապլարա տօղրայըպ մագարնայա ի'լավէ էյլէ, պիր ազ տահա փիշիր։

55. Ֆուզգուզ փիլավը. — 3 գապ սու, 1 գապ գուշգուշ։ Էվվէլա գուշգուշը խաֆիֆ աթէշտէ գավուրըպ գրզարթ։ Պա'ատէհու գայնար սույա աթըպ, սույը չէքիլէնէտէք փիշիր։ Տօմաթէս եա թահին սալցասըյլէ եէ։

56. Գավուրմբ մագարնա. — Մագարնայը նաբրմ փարմագ պօյունտա գըսմլարա գրր. պիր գապ միդտարը ալրպ՝ գուշգուշ փիլավը թէրխիպինճէ փիշիր։

ՄԷՅՎԷԼԷՐ

Մէյվէլէր սօֆրամբզատա էհէմմ պիր մէվդի՝ թութմագ կէրէք տիր, զիրա լեզիզ վէ զբսայը օլտրգտան մա'տա վիւճիտի թէմիզլէյլն թապի'ի պիր վասրթա տրր։ Սօֆրատա մէյվէյի չօղ պուլունտրրն, վէ անիտէ կէօրէճէքսինիզ քի խանէ խալգընրզրն սրՀէթինտէ 'ազիմ պիր ֆարգ մէյատանա կէլիյօր, վէ թապիպլէր խանէնիզէ սէյրվքճէ այտգ պասրյօր։ Մէյվէլէր հուպուպաթ վէ ֆընտրգլար իլէ էն 'ալա թէրքիպ թէշքիլ էտէրլէր։

57. Իզիւմ խօշապը. — Էն ա'լա նէվ'ատէն իքի գապ գուրու իւզիւմիւ էյինճէ նրյգայըպ չէօփլէրինի այթալա, պիր գաչ սա'աթ սօղուգ սու իչինտէ թալաթ։ Պա'ատէհու սույը տէյիշթիրմէքսիզ պիր սըրրլը թէնճէրէտէ խաֆիֆ աթէշ իւզէրինտէ գայնաթ, թա քի փիշիպ տէրիլերի եումշայա։ Ու չ տէօրթ տանէ պէօյիւճէք գուրու ինճիրի փէք ինճէ գրյմալայըպ պիրլիքտէ փիշիրսէն սույը տահա չիրէլի վէ գաթը օլուր։ Շէքէրէ լիւզում եօգ։

58. Էրիք խօշապը. — Էն ա'լա ճինա գուրու էրիքլէրտէն ալրպ, սրճագ սու իլէ էյինճէ նրյգա, քի իւզերլէրինտէ թօզ եա քիր ասլա գալմասրն, չալգա, պիր

գապ էրիւէ իւչ գապ սու նիսպէթինտէ սրրը պիր թէնճէրէ իչինտէ պիր գաչ սա՛աթ ազբր ազբր փիչիր։ Էկէր էրիքլէր փէք գօլայ փիչէր ճինատէն իսէ, տանա ազ սու իսթի՛մալ էյլէ։ Էրիքլէր փիչինճէ գօլայ էգիլիր վէ նուլը գաթը՝ օլուր։ Շէքէրէ հաճէթ եօգ։

59. Էրիք էզմէսի. — Էրիքլէրի էվվէլքի թէրթիպ իւզրէ փիչիր, տէրիլէր իլէ չէքիրտէքլէրի չըգարմագ իչիւն ճիւմլէսինի պիր սիւզկէչտէն էգիպ կէչիր։ Կէչէնի ալ։ Շէքէր ի՛լավէ էյլէմէ։ Էկէր սիւզկէչտէն կէչէն էօզիւ լափա սօղուտրգատա փէք սուլը իսէ, սըրլը պիր գապ իչինտէ միւ՛թէտիլ ֆուրունտա եախօտ խաֆիֆ աթէչտէ պիր ազ տանա փիչիր։

60. Ֆայսի խօճապը. — Էն ա՛լա նէվ՛տէն չէքիրտէքլի գուրու գայսի ալբպ սրճագ սուտա օղալայարագ էյիճէ եըյգաւ 2 գապ գայսիյի 3 գապ գայնար սույա աթըպ գօլայ էգիլիր օլանատէք փիչիր։ Զէքիրտէքսիզ գուրու գայսի իչիւն պիր ազ գիյատէ սու գօմագ լազըմ տրր։

61. Փիսիս էլմա. — Սուլու մայիսչըմճա թազէ էլմալարտան ալբպ, գապուգլարրնը սոյ, պէ հէր էլմայը պիր գաչ տիլիմ էտիպ, կէօպէք գըսմլարրնը քէս չըգար։ Ճիւմլէսինի պիր սրրը թէնճէրէյէ գօյբպ, պիր օգգայա եիւզ տիրհէմ նիսպէթինտէ սու ի՛լավէ էմ, խաֆիֆ աթէչտէ պիր իքի սա՛սթ փիչիր։ Շէքէր ի՛լավէ էթմէ։

62. Ինճիր խօճապը. — Ա՛լա ճինատէն գուրու ինճիր ալբպ՝ էյիճէ եըյգայբպ թէմիզլէ, սրրը պիր թէնճէրէյէ գօ, իւզէրինի գափլայաճագ միգտար սու ի՛լավէ էտիպ իքի սա՛սթ փիչիր։

63. Ինճիրի իսթիմլէ փիշիրմէք. — Ա՛լա ճինատէն գուրու ինճիր ալբպ, էյիճէ եըյգայբպ թէմիզլէ։ Պիր հէլվախանէ թէնճէրէնին իչինէ եարբաան պիր ազ աչաղըյա իւզէրի տէյիքլէր իւէ տօլու միւտէվվէր պիր թէնէքէ լէվհա օթուրթ, լէվհանրն ալթընա սու գօ, վէ

իւսթիւնէ մէգքիւր եըյգանմըշ ինճիրլէրի տիզ, թէնճէ-
ըէնին գափաղընը էօրթ, գարար աթէշ իւսթիւնտա գայ-
նաթ։ Սուլրն իսթիմի լէվնանրն տէլիքլէրինտէն կէշիպ
ինճիրլէրի փիշիրիր։ Պիր սա՛աթ փիշտիքտէն սօնրա, ին-
ճիրլէրի չրգարրպ սօֆրայա գօ։

Ինճիր պրօսօզը. — 200 տիրհէմ իսթիմլէ փիշմիշ
ինճիր, 50 տիրհէմ ֆրստրգ եա ճէվլիզ թահինի, 50 տիր-
հէմ գրթրր կէվրէք ուֆանթրսը։ Ինճիրի թահին տէյիր-
մէնինտէն եախօտ էթ մաքինասընտան կէշիրտիքտէն սօն-
րա, ճիւմլէսինի եէքտիկէրինէ գաթրպ էյիճէ եօղուր։
Պա՛տէհու պիր փարմագ տէրինլիյինտէ թէնէքէ գուսթու-
լարա պուսրպ պիր պրշագ իլէ միւրէպպա՛լարա պէօլ։

ՍԷՊԶԷՎԱԹ

Սէպզէվաթ գապիլէսի նօխուտ, պիզէլիա, ֆասուլ-
եա, պագլա, վէ մէրճիմէք կիպի բրօթէիսի (թուլթգալը)
չօգ թօխումլարտան 'իպարէթ տիր։ Սէպզէվաթտա օլան
ղրտա թ'արթրճա 'այնի միդտար էթտէ օլան ղրտանրն
իւշ միսլինտէն գիյատէ տիր։ Սալթ բրօթէիտ 'ունտուրը
էթտէ օլանտան գիյատէ տիր։ Պու լճլտէն սէպզէվաթ
էթին եէրինտէ տուրմաղա փէք միւնասիպ տիր։ Ֆա-
գաթ մատէմ քի ճէսէտ ի ինսանի եէվմիյէ անճագ ճիւզ"ի
բրօթէիտէ իհթիյաճր վար, սէպզէվաթը քէսրէթլէ իս-
թի՛մալ էթմէքտէն սաղընմալրյրդ։ Զիրա ճէսէտէ եա-
բայանտան ֆազլասը մի՛տէտէ չիւրիւյիւպ, էնվա՛ի 'իլ-
լէթլեր հասըլ էտէր։ Պու սէպէպտէն սէպզէվաթը նի-
շասթէսի չօգ օլան չէյլեր իլէ պէրապեր եէմէլիյիզ։

Սէպզէվաթը փիշիրմէքտէ անլէրի էվվէլա ոօղուգ
սուտա պիր գաչ սա՛աթ ըսլաթմաղա տրգգէթ օլուն-
մալը. (1) փիշմէյի գօլայլաթմագ իչիւն, (2) տէրիլէրի
գավլաթմագ իչիւն։ Սէպզէվաթը տէրիսիզէ փիշիրմէքտէ
օղուգ սույա վէ տէրիսիզ փիշիրմէքտէ գայնար սույա

պրագմալը, վէ փիշմէք եավաշ եավաշ օլուպ ուզուն վագըթ տէվամ էթմէլի։

ՖԱՍՈՒԼԵԱ

64 Ֆասուլեա սաստէ. — Ա'լա նէմ գուրու ֆասուլեատան փիշիրէճէյին միգտարը ագշամտան սօղուգ սու իչինէ աթըպ սապահատէք ըսլաթ։ Սապահլայըն տէրիլէրի կէվշէմիշ օլուր։ Սուտան չըգարըպ պիր պէգ իւզէրինէ սէր, վէ եասը սէրթ պիր թաշ իլէ խաֆիֆճէ պասարագ սիւրիշտիւր։ Ագաճըգ վագրթտա պիր խայլը Ֆասուլեա գավլատըլա պիլիր։ Ճիւմլէսինի պէօյիւճէք պիր գապա գօյուպ իւզէրինէ պօլճա սու տօլտուր, տէրիլէր սույըն եիւզիւնէ չըգար, թօփլա աթ։ Էկէր տէրիլէրտէն տահա գալմըշ իսէ, նինէ պօլճա սու տօլտուր, էլինէ գարրշարը, տէրիլէր սույըն եիւզիւնէ չըգար։ Պու սուրէթլէ տէրիլէրի այթլատրգտան սօնրա Ֆասուլեայը պօլճա գայնար սույա աթըպ գարար աթէշտէ փիշիր։ Գաթըլաշըպ թէնճէրէնին տիպինէ եափըշմաղա պաշլայընճա, թէնճէրէ թէնճէրէ իչինտէ ուսուլը իւզրէ պիր սա'աթ տահա փիշիր։ Պիր ազ թուզ վէ ֆըստըգ թահինի գայմաղը ի'լավէ էտէ պիլիրսին։

65. Ֆասուլեա բավասը. — Ֆասուլեայը էվվէլքի թէրթիպ իւզրէ գավլատըպ, պօլճա գայնար սույա աթըպ փիշիր։ Արտաա պիր գարըշտրը քի թէնճէրէնին տիպինէ եափըշմայա։ Սույը չէքիլիպ տիւզ վէ գաթրճա լափա հիյէթինէ կէլինճէ, պիր ազ թուզ ի'լավէ էտիպ, իքի իւչ փարմադ տէրինլիյինտէ թօփրագ պիր գապ իչինտէ ֆուրունա վէր, իւզէրի գըգարընճա չըգար, սրճագ իքէն եէ։ Իսթէրսէն թուզ իլէ պէրապէր պիր ազ տա ֆըստըգ թահինի գայմաղը ի'լավէ էտէ պիլիրսին։

66. Ֆասուլեա պէօրէյի. — 60 տիրհէմ ֆասուլեա, 30 տիրհէմ գրթըր կէվրէք, 20 տիրհէմ ֆըստըգ եա ճէվիզ թահինի։ Ֆասուլեայը էվվէլքի թէրթիպ իւզրէ փի-

չիր, անճագ քի սուլրճա պիր լափա օլսուն։ Գրթրր կէվրէքլէրի պիր օգլաղրյլէ ու ֆատրպ ազաճրգ սրճագ սու իլէ քսլաթ (լափա օլմասրն)։ Ֆրսատրգ թահինինի տախի գայմագ եափ։ Պա՛տէհու ճիւմլէսինի եա՛նի փիչ-միչ ֆասուլնայը, ըսլանմրչ կէվրէք ուֆաղրնը, վէ թա-հին գայմաղրնը պիրի պիրինէ գարրչտրր, թուզրնը աթ, պիր ֆուրուն գապրնրն տիպինէ գրթրր կէվրէք ուֆուն-թրսը սէրփիպ պու մա՛ճունը անրն իչինէ ուօլտուր, իւս-թիւնէ գրթրր կէվրէք ուֆանթրսը սէրփ, միւ՛թէտիլ ֆուրուռնտա իւսթիւ գրզարանատէք փիչիր։

63. Տիկէր պիր ճէվ՛ի. — 60 տիրհէմ ֆասուլնա, 50 տիրհէմ փաթաթէս, 20 տիրհէմ ֆրսատրգ թահինի, պիր գաչրգ գէյթուն եաղը, իքի քիչիք պաչ սօղան, ազաճրգ մաղտանոս, պիր չօրպա գաչրղը գրզարմրչ ուն։ Ֆասուլնայը էվվէլքի թէրթիպ իւզրէ փիչիր, սուլուճա պիր լափա օլսուն։ Փաթաթէսլէրի երյդա, սոյ, տիլիմլէ վէ սուտա փիչիր, թա քի սույը չէքիլէ։ Սօղան իլէ մաղտանոսը ինճէ գրյմալայրպ գէյթուն եաղրնաա փիչիր թա քի գրզարա։ Ֆրսատրգ թահինինի տէ գայմագ եափ։ Պա՛տէհու ճիւմլէսինի էէքտիկէրինէ գարրչտրրրպ թուզ-լա, վէ էվվէլքի թէրթիպ իւզրէ ֆուրուռնտա փիչիր։

ՆՕԽՈՒՏ

68. Նօխուս սատէ. — Պունը պի՛այնինի ֆասուլեա սատէ թէրթիպինճէ հազրրլայրպ փիչիր։

69. Նօխուս բավասը. — Պի՛այնինի ֆասուլեա թավասը թէրթիպինճէ հազրրլայրպ փիչիր։

70. Նօխուս պէօրէյլէրի. — Ֆասուլեա պէօրէյի թէրթիպլէրինճէ փիչիր։

71. Թօփիկ. — 90 տիրհէմ նօխուա, 60 տիրհէմ փիրինճ, 60 տիրհէմ սուսամ թահինի, 50 տիրհէմ սօ-ղան, պիր ազ քիչնիչ ֆրստրգ։ Էվվէլա նօխուարն տէ-րիլէրինի գավլատրպ ազաճրգ սու իչինտէ եարրմ սա՛աթ

փիշիր։ Սոնրա պիր սիզկէշէ պօշատրպ, սիզիլէն սույը ալ, նօխուտը տա սիզկէշատ պիր օտուն հալան էլիյլէ տէօյիւպ էգ, պիր թէփսիյէ գօ, 20 տիրհէմ թահին վէ պիր ազ թուզ գաթրպ եօղուր, ալթը միւսավի գրսմա պէօլ։ Նօխուտ փիշմէքտէ իքէն, փիրինճի տախի երյդա, այթլա, գրգարթ, վէ փիշիր։ Սօղանը տա գրյմալայրպ ազաճրդ ան իշինտէ էյիճէ խաշլա։ Պա՛տէնու փիրինճի, ասղանը, արթան թահինի, քիշնիշ ֆրսարզը, վէ նօխուտը սիզիլմիշ սույրնը պիրի պիրինէ գարրշտրրպ գաթրճա պիր մա՛ճուն եափ, ալթը միւսավի գրսմա պէօլ։

Պիրէր պուշուգ գարրշ պօյունտա ալթը 'ատէտ միւրէպպա՝ պէգ ալ, սուտա ըսլասրպ սրդ։ Պիրէր պիրէր պիր թախթա իւզէրինէ սէրիպ իւսթլէրինէ պիրէր գրսմ նօխուտը հարրմ փարմագ գալրնլրդընտա միւրէպպա՝ չէքլտէ սէր, օրթալարընա օլ մա՛ճունտան պիրէր գրսմ գօյուպ, սէրիլմիշ նօխուտը ալէօրթ թարաֆտան անրն իւզէրինէ գափլա։ Վէ պէգ իլէ պօշալայրպ պաղլա, ալթը 'ատէտ պօշա օլուր։ Պիր հէլվախանէ թէնճէրէնին տիպինտէն պիր ագ եօգարրյա իւզէրի պիր չօղ տէլիքլի միւտէվվէր պիր թէնէքէ լէվհա սթուրթ, մէզքիւր պօշալարը անրն իւզէրինէ գօ, պօշալարր գափլայանճագ միկտար սու գօյուպ իքի սա՛աթ փիշիր։ Մէզքիւր թէնէքէ լէվնայը գօմագտան մագսէտ չու տրր քի՝ պօշալար թէնճէրէնին տիպինէ եափրշրպ եանմասրն։ Սու գայնայրպ էքսիլտիքճէ թէքրար սու ի՛լավէ էյլէ։ Փիշմէք թէմամ օլունճա, պօշալարը սուտան չրգարրպ չէօգ, վէ թօփլարր պիր թապաղա գօ։ Պու թէրթիպ իւզրէ փիշիրիլէն թօփիկ լեզիզ վէ հապմր գօլայ տրր։ 'Ալ էլ 'ումում փիշիրիլէն պահարաթը թօփիկլէրտէն իճթինապ էյլէ, զիրա անլէր հազմ ալէթլէրինի խարապ էտէրլէր։

ՊԻՋԷԼԵԱ

72. Պիզէլեա եէշիլ նօխուտ օլուպ, պի 'այնիհի նօ-

խուտ միսիլլիւ սատէ, թավա, վէ պէօրէք թէրթիպլէ-
րինճէ հազըրլանա պիլիր. անճագ քի պիզէլեանրն տէ-
րիլէրինի գավլաթմագ կիւճ օլտրզընտան, գավլաթմագ-
սըզ փիչիրիպ՝ պա՛տէհու պիր սիւզկէչտէն էզիպ կէչիր։
Վէ եախուտ տէրիլէրի զաթէն գավլատրլմըշ նէվ՛ինատէն
սաթրն ալըպ փիշիր։

ՄԷՐՃԻՄԷՔ

Մէրճիմէք էյիճէ հըյգասըլըպ այթլանտըգտան սոնրա
տէյիրմէնատէն կէչիրիլմէքլէ գասպուգլարը գավլար։
Պունա տէրիզ չէքիլմիշ մէրճիմէք։ Պիթիւն մէրճիմէք-
տէն իսէ պունը դուլլանմագ սըհհէթէ տահա նազի՛ի տիր։

73. Մէրճիմէյին սատէ, թավա վէ պէօրէք թէրթիպ-
լէրի հէման ֆասուլեա թէրթիպլէրի իւզրէ փիշիրիլիր։

74. Պիր ճէվ՛ պէօրէֆ տահա. — 2 գասպ փիշմիշ
չէքիլմիշ մէրճիմէք, 2 գասպ փիշմիշ վէ սիւզիւլմիւշ տո-
մաթէս սույը, 2 գասպ դըթըր կէվրէք ուֆանթըսը,
ճիւմլէսինի նէքտիկէրինէ գարրշտրր, թուզլա, սոմուն
չէքլինէ զոյուպ, հազրը պիր թէնէքէ գասպտա ֆուրունա-
տա փիշիր,

75. Փիրինճի պէօրէֆ. — 1½ գասպ փիշմիշ չէ-
քիլմիշ մէրճիմէք, 1½ գասպ փիշմիշ փիրինճ, պիր չօր-
պա գաշրդը գավրուլմըշ ուն, պիր չօրպա գաշըդը զէյ-
թուն հաղընտա փիշիրիլմիշ իքի քիւչիւք պաշ սոդան,
ճիւմլէսինի պիր մա՛ճուն էտիպ, պէօրէք թէրթիպի ֆու-
րունատա փիշիր։

ՆԷՊԱԹԱԹ

Նէպաթաթ գապիլէսի զէմինատէն պիթէն հէչիլ օթ-
լարըն հափրագ, սափ, քէօք վէ չիչէք միսիլլիւ դըսմ-
լարընը չամիշ տիր, քի նէմէք իշիւն դուլլանըլըրլար։
Նէպաթաթ դըտաճա հուպուպաթ իլէ մէյվէլէրատէն փէք
էհվէն տիր։ Ճիմլէ Դէպաթաթըն էն դըսալըսը օլան

փաթաթէսին տէօրթաէ իչ փայը սու օլուպ, բրօթէիտ (թութգալ) անճագ եիւզտէ իքի գառար տբր։ Նէպաթաթը նիչասթէսի հուպուպաթ իլէ մէյվէլէրինքինտէն զիյատէ կիւճ հազմ օլունուր, վէ էքսէր նէպաթաթը իչինտէ օլան օտուն քէրէսթէնին չօգլըզը հազմ օլունմալարը՝ կիւճլէչտիրիր։ Ինէ տէ միւնասիպ թէրթիպտէ փիչիրիլիպ միւնասիպ սուրէթտէ եէնիլիր իսէ, 'ալ էլ խուսուս եազ մէվսիմինտէ թա'ամ ճէտվէլինտէ պէլի պիր մէվգի՝ թութար։

Նէպաթաթ հուպուպաթ իլէ ա'լա թէրքիպ թէչքիլ էտէրլէր իսէ տէ, մէյվէլէր իլէ ալա իմթիզաճ էթմէզլէր։ Պու էճլտէն 'այնի էօյինտէ նէպաթաթ իլէ մէյվէ եէմէքտէն սազընըլմալը, անճագ քի գապագ, թազէ ֆասուլիա, թազէ պազլա, պամիա, տօմաթէս, վէ փաթլիճան նէպաթաթը մէյվէլէրի օլմազլէ տիկէր մէյվէլէր իլէ պիրլիքտէ եէնիլէ պիլիրլէր։ Ֆագաթ մի՝տէ զա'իֆլիյի սէպէպինտէն իմթիզաճ էթտիրէմէյնլէր պունլարը տա տիկէր մէյվէլէր իլէ պիրլիքտէ եէմէքտէն սազընաալար էյի էտէրլէր։

ՓԱԹԱԹԷՍ

76. Փաթաթէս գայնաթմա. —Օրթա իրիլիքտէ ա'լա տիւզկիւն փաթաթէսլէր ալըպ, սու իլէ պիր գաչ էլ երյգա։ Գայնար սույա աթըպ՝ հումչայընճայատէք փիչիր։ Պա՝տէհու սույունու սիւզիպ, փաթաթէսլէրի թէնճէրէնին իչինտէ խաֆիֆ աթէչ իսթիւնէ գօ, թէնճէրէնին գափաղընը աչ քի պուխար գաչըպ փաթաթէսլէր գուրույա։ Սօյ, վէ թահին եա տօմաթէո սալցասըյլէ եէ։

77. Փաթաթէս էրէվիզ իլէ. — Օրթա իրիլիքտէ 4 'ատէտ փաթաթէս սօյուպ թէմիզլէ. քէրէվիզին տախի պէյազ վէ նազիք էթ գըսմընը գըյմալայըպ իքի չօրպա գաչըզը միգտարընը անա գարըչտրր. Ֆըստըգ թահինի սիւտիյլէ գափլա, թուզընը գօ, փիչիր։

78. Քաբաբէս Ֆուրուցնա փիշիիс. — Օրթա իրի-լիքտէ փաթաթէալէրտէն ալըպ էյիճէ եըյգա, վէ գուրուլայըպ ֆուրուցնա գо, պիր սա'աթ փիշսին։ Եէմէզ-տէն էվվէլ էլինլէ սըգըպ եար, քի պուխարը չըգսըն։

79. Քաբաբէս էզվէսի. — Ա'լա փաթաթէալէր ալըպ եըյգա, սիլ, գուրուլա վէ սոյ։ Ազ միգտար սու իչինտէ փիշիր. արատա պիր չաթալ իլէ չէվիր քի հէր գըսմը միւսավի փիշսին։ Սիւզէճէք սույը հիչ գալմասըն։ Էզ, վէ եարըմ գապ ֆըստըգ թահինի գայմաղըյլէ թէրպիյէլէ։

80. Քաբաբէս սէոյիւելէ. — Փաթաթէսի սոյ, տոզրա, վէ 2 գապ միգտարը ալըպ փիշիր։ Փիշմէք խիթամ պուլմազտան ազ էվվէլ, 1 գապ ուֆագ միւքեա'ապլարա տոզրանմըշ ֆըստըգ սէոյիւշինիւ ի'լավէ էթ, թուզընը գо, պիր ազ տահա փիշիր։ Սատէ սու եէրինէ սիւզիւլմիւշ ատմաթէս սույը գուլլանըլա պիլիր։

ԼԱՀԱՆԱ

81. Լահանա պասբըսը. — Կիւզէլ սաղլամ պիր պաշ լահանանըն տըշ եափրագլարընտան վէ ասըլ կէօպէյինտէն մա'տա տիկէր գրսմլարընը ինճէ տոզրա, գայնար սույա պաս, եումշագ օլանատէք քէսքին աթէշտէ փիշիր։ Պա'տէնու թուզընը գոյուպ օն տագիգէ տահա փիշիր։ Սույը փէք չօգ իսէ սիզ. ֆըստըգ թահինի գայմաղըյլէ թէրպիյէլէյիպ սըճագ իքէն եէ։ Լիմոն սույը տա ի'լավէ էտիլէ պիլիր։

82. Լահանա պասբըսը սէոյիւ իլէ, — Լահանայը էվվէլքի թէրթիպ իւզրէ փիշիր։ Փիշմէք խիթամ պուլմազտան պիր ազ էվվէլ պիր միգտար ֆըստըգ սէոյիւշինիւ ինճէ գըյմալայըպ ի'լավէ էյլէ։

83. Լահանա սալաթասը. — Լահանանըն թազէ քէօրփէ եափրագլարընը ինճէ դրյ, միւսավի միգտարտա լիմոն սույը իլէ 'ատի սուտան պիր թէրքիպ եափըպ լա-

հանանրն իւսթիւնէ տէօք։ Սույա չէքէր եա թուզ ի՛լա-վէ էտիլէ պիլիր։ Լահանա սալաթա հալինատէ եէնիլիր իսէ տահա գօլայ հազմ օլունուր։

84. Լահանա տօլմասը, Ն. 1 — Պիր պաչ լահանանը էն իւսթ ֆէնա եափրագլարընտան սոնրա կելէն տամարսըզ եափրագլարընը գայնար սույա պասըպ պէշ օն տագիգէ խաշլա։ Պա՛տէնու սուտան չըգարըպ ասմա եափրաղը պէօյիւքլիւյիւնատ քէս, վէ աթիտէքի իչ իլէ խաֆիֆճէ սարըպ, պիր թէնճէրէնին իչինէ տիզ, իւզէրինէ գայնար սու ի՛լավէ էյլէ թա քի սու տօլմալարըն եիւզիւնէ չըգա, գարար աթէչտէ փիչիր։ Իչին թէրքիպի։ — Պիր միգտար գավրուլմըշ փիրինճ, պիր ազ ֆըստըգ թահինի գայմաղը, իքի ուֆագ պաչ սօղան գըյըլմըշ, պիր ազ թուզ, ճիւմլէսինի պիր մա՛ճուն եափ։

85 Լահանա տօլմասը, Ն. 2։ — Պիր պէօյիւք լահանանը էն իւսթ ֆէնա եափրագլարընը գօփարտրգտան սոնրա, անը իքի միւսավի գրսմլարա չադգ էյլէ։ Պէհէր գըսմըն ասըլ կէօպէյինի օյուպ, աթիտէքի իչ իլէ տօլտուր։ Պա՛տէհու իքի գրսմլարը պիրլէշտիրիպ սրգըճա պաղլա, եախօտ տահա էյիսի պիր թէմիզ պէյազ պէղ իլէ թօրպալա, իքի սա՛աթ փիչիր։ Իչին թէրքիպի։ — Գավրուլմըշ փիրինճ, ֆըստըգ թահինի գայմաղը, ֆըստըգ սէօյիւչիւ գըյմասը, թուզ, իքի ուֆագ պաչ սօղան գըյմալանմըշ, ճիւմլէսինի գարըչարարըպ պիր մա՛ճուն եափ։

ՍԱԳԸՋ ԳԱՊԱԳ

86, Սատէ պասբը։ — Գասպագլար թազէ վէ քէօրփէ օլսուն։ Իւսթլէրինի պիր պըչագ իլէ գազըյրպ թէմիզլէտիքատէն սոնրա տոզրա։ Պիր գաչրգ զէյթուն եաղընը իչինտէ պիր պաչ գըյըլմըշ սօղանը փիչիրիպ գրզարթ, իւզէրինէ պիր ազ տամաթէս սույը ի՛լավէ էտիպ գայնաթ, վէ տոզրանմըշ գասպաղը իչինէ պաս։ Սու ի՛լավէ էթմէ։

Խաֆիֆ աթէչտէ փիշիր թա քի գապագլար եումշայա։ Թուզ տախի ի՛լավէ էտիլէ պիլիր։

87. Սէօյիւշլիւ պասբը։ — Գապաղը էվվէլքի թէրթիպ իւզրէ փիշիր։ Փիշմէք խիթամ պուլմազտան իշինէ պիր միգտար իրիճէ գըյմալանմըշ ֆըստըգ սէօյիւշիւ գարըշտրը, թուզընը աթ, ազաճըգ տանա փիշիր։

88. Գապագ տօլմասը։ — Գապագլար թազէ, քէօրփէ վէ տիւզ օլսուն։ Իւսթլէրինի պիր պըշագ իլէ գազը։ պաշ թարաֆընտան քէսիպ, պիր գապագ օյաճաղը իլէ իշլէրինի օյուպ չըգար, վէ գապագլարը իշէրիտէն թուզլայըպ աթիտէքի իշ իլէ կէվշէքճէ տօլսուր։ տօլմալարը պիր թէնճէրէնին իշինէ եան եանա եաթըրարագ տիւզ, գապագլարը էօրթէճէք գատար սու ի՛լավէ էտիպ գարար աթէչտէ փիշիր։ Իշի չու մինվալ իւզրէ հազըրլա։ պիր միգտար գավրուլմըշ փիրինճ, պիր ազ ֆըստըգ թահինի գայմաղը, մաղտանսա, թուզ, իսթէրսէն պիր պաշ գըյըլմըշ սոզան, ճիւմլէսինի պիրի պիրինէ գարըշտրը։ Տիկէր պիր նէվ'ի։ — պիր միգտար գավրուլմըշ փիրինճ, ֆըստըգ սէօյիւշիւնիւն ինճէ գրյմասը, ֆըստըգ թահինինին սիւտիւ (թահին սու իլէ էզիլիպ սիւտ եուֆգալըղընա կէթիրիլմիշ), մաղտանսա, թուզ, պիր պաշ գըյըլմըշ սոզան, ճիւմլէսինի պիրի պիրինէ գարըշտրը։ Փիրինճ եէրինէ պուլղուր տախի օլա պիլիր։

Գապագլարըն իւսթիւնէ տօմաթէս տօլմասը տա տիզիլէրէք պիրլիքտէ փիշիրիլիր իսէ, գապագ տօլմասը տանա լէզիզ օլուր։

Գապագ եէրինէ փաթլիճան տախի տօլտուրուլա պիլիր։

89 Գապագ բուվասը — Գապագլարը գազըլըպ տոզրա։ գայնար սույա պաս, փիշմէքտէ օլսուն։ 2 գապ գրթըր կէվրէք ուֆանթըսը, 1 գապ փիշմիշ սիւզիւլմիւշ տօմաթէս սույը, պիր չօրպա գաշըղը ֆըստըգ թա-

հինի, վէ պիր ազ թուզտան միւրէքքէպ պիր թէրքիպ եափ հազբրլա։ Դապագ փիշինճէ, պիր ֆուրուն գապընըն տիպինի եաղլայրպ պիր գաթ գապագտան, պիր գաթ մէզքիւր թէրքիպտէն ատօշէ, էն իւսթ գաթ մէզքիւր թէրքիպատէն օլսուն։ Պունուն իւսթիւնէ պիր ազ կէվրէք ուֆանթրսը սէրփիպ մի՝թէտիլ պիր ֆուրունատա փիշիր։

ՓԱԹԼԻՃԱՆ

90. Փաթլինան էպապը. Փաթլիճանլար իրի, թազէ վէ քէօրիէ օլսուն։ Եա էվտէ աթէշ իւզէրինատէ եա ֆուրունատա քէպապ էղէ. հէր թարաֆլարը միւսավի փիշսին։ Պաշլարընտան թութուպ տէրիլէրինի սօյտըգտան սանրա ինճէ գըյմալա։ Պա՝տէհու պիր գաշ տօմաթէսին տէրիլէրինի սօյուպ տօղրա, փաթլիճանը իւզէրինէ տէօք, պիր ազ ֆըստըգ թահինի գայմաղը վէ թուզ ի՝լավէ էտիպ, եարըմ սա՝աթ գատար փիշիր։

ԹԱԶԷ ՖԱՍՈՒԼԵԱ

91. Ֆասուլեա պասբրսը — Ֆասուլեանըն թէլլէրինի էյիճէ այթլայրպ տօղրա, երյգա, վէ գայնար սույա պասըպ իքի սա՝աթ փիշիր։ Փիշմէք իսթամ պուլմազտան օն տակիդէ էվվէլ թուզ վէ պիր միգտար թահին սալցասը ի՝լավէ էյլէ։ Թահին սալցասը եէրինէ տօմաթէս սալցասը տա գօնուլա պիլիր։ Արպու էտէնլէր ինճէ գըյմալանմըշ ֆըստըգ սէօյիւշիւ տախի ի՝լավէ էտէ պիլիրլէր։

ԹԱԶԷ ՊԱԳԼԱ

92. Թազէ պագլա հէման թազէ ֆասուլեա կիպի թէրթիպ էտիլիր։

ՏՕՄԱԹԷՍ

93։ Տօմաթէս բավսոր, Ն. 1. — Տօմաթէսլէր հէթկին վէ ա՝լա օլսուն։ Երյգա, տիլիմլէ վէ փիշիր։ Թուզընը գաթըպ պիր ֆուրուն գապընա գօ, իւզէրինի գը-

թը կէվրէք ուֆանթրսրյլէ գափլա, ֆուրունաա գը-
զարթ։ Իսթէրսէն թահին սալցասրյլէ հէ։

94. Տումաբէս բավասը, Ն. 2. — Օրթա իրիլիքտէ
տումաթէալէրտէն ալըպ հըյգա, սիլ, սափլարընը քէսքին
պիր պըչագ իլէ քէս, պիր ֆուրուն գապընը իչինէ սը-
բալա, միւ'թէսիլ պիր ֆուրունաա փիչիր։ Ֆրասըգ
թահինի գայմաղրյլէ հէ։

Տումաթէալէրին արասընա վէ տիպինէ սագրգ գապա-
ղըն հալգա սիլիմլէրինի գոյուպ ազաճըգ սու ի'լավէսիյ-
լէ ֆուրունա վէր, լէգիզ պիր թա'ամ օլուր։

95. Տումաբէս բավասը, Ն. 3. — Տումաթէալէրի փի-
չիրիպ սիւ զկէչաէն կէչիր։ Կէչէնի ալրպ, գրթը կէվրէք
ուֆանթըսրյլէ գաթըլաշաբրարագ փէք գաթը պիր մա'-
ճուն եաի, թուզընը գաթ, իսթէրսէն եարրմ գապ ֆրա-
սրգ թահինի գայմաղը տա ի'լավէ էյլէ, էյինճէ գարբշ-
տրրրպ տիպի հաղլը պիր թավատա ֆուրունա վէր, 20
տագիգէ փիչիր։

96. Տումաբէս բավասը, Ն. 4. — Պիր ֆուրուն գա-
պընը իչինէ պիր գաթ տումաթէա (սոյուլմըշ վէ տիլիմ-
լէնմիշ), պիր գաթ գրթը կէվրէք ուֆանթըսը աէօչէ,
պէօյլէ սէվամ էթ, էն իսթ գաթ տումաթէս օլսուն։
Գապըն իսթիւնիւ գափսյրպ ֆուրունաա պիր սա'աթ
եա գիյատէ փիչիր. ոնրա գափաղը գալտըրրպ 10 – 15
տաքիգէ տէ էօյլէ փիչիրիպ գրզարթ։

97. Տումաբէս տալմասը, Ն. 1. — Տումաթէալէր ի-
րինճէ վէ տիւզկիւն օլսուն։ Անլէրի հըյգա, վէ սափ թա-
բաֆընաան պիր տիլիմ հալգա քէսիպ՝ չէքիրտէքլէրինի
չրգար, աթիտէքի թէրքիպ իլէ տօլտուր. — 1/2 գապ
ֆրասրգ սէօյիւշիւ ինճէ գրյմալանմրշ, 1/2 գապ գրթը
կէվրէք ուֆանթըսը տէօյիւլիւպ թօգ օլմըշ, պիր ազ
թուզ վէ գրյբլմըշ մաղտանսա, ճիւմլէսինի պիրի պիրինէ
էյի գարբշտը։ Օյուլմըշ տումաթէալէրի պունընլէ տալ-

տուրուպ, պիր ֆուրուն գապքնրն իչինէ տիպլէրի հոգարը օլմագ իւզրէ տիզ, պիր ազ սու ի՛լավէ էյլէ, ֆուրունտա հարըմ սա՛աթ փիշիր։

98. Տօմաքէս տօլմասը, Ն. 2. — Էվվէլլրի թէրթիպ իւզրէ տոմաթէսլէրի օյուպ, ամիտէքի թէրքիպ իլէ տօլտուր։ — 1/4 գապ ֆրստրգ սէօյիւշի ինճէ զըյմալանմըշ, 1/2 գապ գավրուլմըշ փիրինճ, 1/2 գապ ֆըստրգ թահինի գայմաղը, պիր ազ թուզ վէ զըյրլմըշ մազտանօս, ճիւմլէսինի պիրի պիրինէ գարըշտըր։ Փիրինճ նէրինէ գավրուլմըշ կորկոտ նա պուլգուր գօնուլա պիլիր։ Էվվէլքի թէրթիպ իւզրէ ֆուրունտա փիշիր։

ՊԱՄԻԱ

99. Պամիա պասքրսը։ — Պամիալար թազէ վէ քէօրիէ օլսուն։ Պաշլարընը յէսիպ նրյպա։ Պիր պաշ սօղանը զըյմալ ույրպ պիր չորպա գաշրզը գէյթուն եաղընտա զրզարթ, իւզէրինէ պիր միգտար տոմաթէս սույը ի՛լավէ էյլէ, պամիալարը տու իւսթիւնէ պաս, թուզընը գաթրպ խաֆիֆ աթէշտէ էյիճէ փիշիր։ Տիզգաթ էյլէ քի փիշմէքտէ իքէն գարըշտրմայասրն։ Փիշմէնին սոնլարընա տօղրու պիր ազ ֆըստրգ թահինի գայմաղը ի՛լավէ էյլէ։

ԷՆԿԻՆԱՐ

100. Էնկինար տօլմասը. — Էնկինարլար օրթա իրիլիքտէ օլսուն, տրշլարընտաքի սէրթ գապուգլարը քէսիպ աթ, իշլէրինտէքի տիքէնլէրի տէ օյուպ չրգար։ Պա տէհու գապաղ տօլմասը իշիւն թէրքիպ էտիլէն իչ իլէ տօլտուր, ասմա հափրագլարրյյէ գափլայրպ իւսթլէրինտէն պիրէր թէլ իփլիք իլէ պաղլա, հէման գապագ տօլմասը թէրթիպինճէ փիշիր։

ՊԱԼ ԳԱՊԱԳ

101. Իսթիմլէ փիշիրմէք։ — Օլզուն վէ էյի պիր գապագ ալ։ (Օլզունլրզընա նիշան չու տրր քի թըրնա-

ղընը գապուղընա կէչիրէմէզ սին։) Եբյգա, միւնասիպ գբսմլարա քէս, չէքիրտէքլէրինի վէ չէքիրտէքլէրէ պի-թիշիք սազլարը չրգար, ֆագաթ տրչ գապուղընը սոյ-մա։ Գուրու ինճիրի իսթիմլէ փիշիրմէք թէրթիպինճէ փիշիր։ Գապուգլար չաթալ իլէ գօլայճա տէլինիր իսէ, փիշմիշ տիր։ Ճիւմլէսինի պիր թապաղա գօ, սրճագ ի-քէն նէ։ Իսթէրսէն գապուգլարընը սոյուպ էյիճէ էզ, թուզ վէ ֆրսարգ թահինի գայմաղը ի՛լավէ էտիպ ֆու-բունտա փիշիր, թա քի իւզերի զբզարա։

ՓԱՆՃԱՐ

102. Փանճարլար թազէ նազիք օլսուն. Եբյգայրպ թէմիզլէ, ֆագաթ տիգգաթ էյլէ քի քիւչիւճէք կէօզլէրի զբրմայասլն. օլմայա քի թաթլը բահհասընըն չօղը գա-չա։ Գայնար սույա աթլրպ եումշայանէտէք փիշիր։ Եում-շատրղընը չաթալ իլէ սընամա, իլլա փարմագլարընլէ սրգարագ սընա։ Փիշինճէ սուտան չրգարրպ սոյ, տիլիմ-լէ, իւզերինէ միւսավի միգտարտա լէմոն սույու իլէ 'ա-տի սու տէօք։ Պիր գաչ սա՛աթ տուրտրգտան սոնրա նէ։

ՁՕՐՊԱԼԱՐ

Ձօրպալարա թէմէլ օլմագ իւզրէ սէպզէվաթ վէ թա-հինլէր էհէմմ պիր մէվգի՝ թութարլար։ Գունլարտա բրո-թէիա (թութզալ) չօգ օլմազլէ չօրպալարա ա՛լա լէզ-զէթ վէրիրլէր։ Սէպզէվաթ եա՛նի ֆասուլեա, նոխուտ վէ մէրճիմէք տէրիլէրի գավլատրլմրչ օլարագ փիշիրիլիր իսէ չօրպալրղա էն միւնասիպ օլուրլար, վէ էկէր տէրի-լէրի գավլատրլմամրչ փիշիրիլիր իսէ, փիշտիքտէն սոն-րա սիւզկէչտէն էզիլիպ կէչիրիլմէլի տիր։

103. Թահինլի շէհրիյէ չօրպասը. — Շէհրիյէյի գայնար սույա պրագրպ պիր սա՛աթ միգտարը փիշիր, թա քի փարմագլարընը պասընճա գօլայճա էզիլիր օլա։ Թուզընը ի՛լավէ էթ։ Ձօրպա եուֆգալրղընտտ օլսուն։

Պիր միգտար թահինի (սուսամ եա ֆրստրդ) տախի սո-
ղուգ սու իլէ գայմագլայրպ իշինէ գարրշտրր, պիր դաշ
գայնար փիշինճէ ամէշատն էնտիր։

104. Թահինլի փիրինճ չորպասը. — Փիրինճի պոլ-
ճա գայնար սուտա փիշիր։ Փիշինճէ չորպա եուֆգալը-
ղընտա օլսուն։ Էվվէլքի թէրթիպ իզրէ թուզ վէ թա-
հին ի՛լավէ էյլէ։

105. Սէպզէլի շէնրիյէ չորպասը. — Սէպզէվաթքն
հէր հանկը պիրինի էլինճէ փիշիրիպ էզ, վէ պոլճա սու
ի՛լավէ էտիպ իշինէ պիր միգտար շէնրիյէ գարրշտրր,
պիր սա՛ամ միգտարը փիշիր։ Ազաճրդ թուզ ի՛լավէ էյլէ։

106. Սէպզէլի փիրինճ չորպասը. — Հէման էվվէլ-
քի թէրթիպ իզրէ հազրրլա, անճագ քի շէնրիյէ եէրի-
նէ փիրինճ ի՛լավէ էյլէ։

107. Տօմաթէպլի չորպասը. — Տօմաթէպէրի տոզ-
բա, սիզկէշտէն կէշիր. կէշէնի ալրպ, իզէրինէ քեա-
ֆի միգտար սու ի՛լավէ էտիպ գայնաթ, իշինէ շէնրիյէ
եա փիրինճ գաթրպ ուսուլի վէճնլէ չորպա փիշիր։ Պուն-
լարա թահին ի՛լավէ էթմէք իսթէմէզ։

108. Թօփլը չորպա. — 1/2 գապ ճէվիզ թահինի,
1/2 գապ գրթրր կէվրէք ուֆանթրսր, 1/2 գապ ուն, 1/4
գապ սու, պիր ազ թուզ, ճիմլէսինի պիրի պիրինէ գա-
թրպ, ուֆաղ կի՝ ալէ պէոյիւքլիյինտէ եուվարլադ թօփ-
լար եափ, եա սատէ գայնար սու իշինէ, վէ եա սէպ-
զէլի չորպա սույրնա աթրպ փիշիր։ Էզիզ վէ զրտալը
պիր չորպա տրր։

109. Փաթաթէսլի չորպա. — Սէպզէլի չորպա սու-
յրնա պիր միգտար սոյուլմրշ վէ տոզրանմրշ փաթաթէս
ի՛լավէ էտիպ, փաթաթէսլէր փիշինճէյէտէք փիշիր։

110. Նուլաֆ չորպասը. — Փիշմիշ հուլաֆ պուլ-
ղուրընրն արթանրնտան պիր միգտար ալրպ սու իլէ
եուֆգալթ, թա քի չորպա տէրէճէսինէ կէլէ, պիր միգ-
տար ֆրստրպ եա սուսամ թահինի տէ ի՛լավէ էտիպ գայ-
նաթ։

ՉՕՃՈՒԳԼԱՐ ԻՉԻՒՆ

111. Պիտէն ալթը այլըգ չօճուգլար իշիւն. — *Փիշմիշ ինէք սիւտիւնիւ գայնար ատի սու, այրիա սույը, եախոտ եուլաֆ սույը իլէ եուֆկալանտըրմալը։ Իւչ այլըգ օլանատէք սիւտ իւչտէ պիր, ալթը այլըգ օլանատէք եարը եարրյա, ալթը այատն սանրա իւչտէ իքի իսթի'մալ օլունմալը։*

112. Արիա սույը. — *Պիր չօրպա գաշըզը ֆրէնկ արփասընը պիր գապտա պէշ ատգիգէ գայնատըպ, սույընը տէօք, եարըմ օղգա թազէ սու ի'լավէ էտիպ ազըր ազրը փիշիր, թա քի սույն իւչտէ պիրի էքսիլէ։ Պիր տիւլպէնտէն սիւզիւպ սույընը ալ։ Ինէք սիւտիւ չօճըղա եարամազ վէ գուսամազ վար իսէ, պու սու հաթթա սիւտէ պէտէլ օլա պիլիր։*

113. Եուլաֆ սույը. — *Պիր չօրպա գաշըզը ինճէ եուլաֆ պուլղուրը, 150 տիրհէմ գայնար սու։ Պիր սա'աթ գայնաթ, սույը չէքիլտիքճէ եինէ օ միղատրա իպլազ էյլէ։ Պիր տիւլպէնտէն սիւզ։*

114. Տիշ չրգարան չօճուգլար իշիւն. — *Պիր չօճուգ տիշ չրգարմազա պաշլայընճա անը գուլլանմազա տա պաշլամալը։ Պալատէքի թա'ամտան մա'տա ազար միգտար փիշմիշ մէյվէլէր, թազէ մէյվէլէրտէն չիլէկ, իզիւմին սիւզիւլմիւշ սույը, եէթկին չէֆթալի, փէք օլղուն թաթլը էլմա վէրիլէ պիլիր։ Միւտլէ ըսլատըլմըշ գրթըր կէվրէքլէր ա'լա թա'ամ տրր։*

115. Պիրտէն պէշ սինինիտէ չօճուգլար իշիւն. — *Հուպուպաթ վէ մէյվէլէր էյի չինէնիլմէք չարթըյլէ զարարարզ թա'ամլար տրր։ Նէպաթաթ ատա վէրիլմէմէլի, թա քի իքինճի տիշլէր կէօրիւնմէյէ պաշլայա։ Սէպզէվաթըն տէրիլէրի գավլատըլմըշ, փիշմիշ, էզիլմիշ վէ ֆուրունատա փիշիրիլմիշ նէմ'ի վէրիլէ պիլիր։*

ԽԱՍԹԷԼԷՐ ԻՁԻՒՆ

Հէր պիր խասթէնին հալինէ էն միւնասիպ օլան թա՛ամլարը թա՛յին էթմէք խասթէյէ պագան հէքիմին իշի իսէ տէ, մէզքիւր թա՛ամլարը հազըրլայըպ վէրմէք խասթէյէ մուգայնէտ օլանլարըն իշի տիր։ Հէր շէյ էլի փիշիրիլմիշ, թէրպիյէլէնտիրիլմիշ, վէ ճալիպ ի տըգգէթ պիր հալտէ օլմալը։ Խասթէյէ վէրիլէն թա՛ամ հաթթա պիր նէվ՝ մատտէտէն պիլէ օլսա, իւզէրինէ թէմիզ պիր քէթէն փէշքիր ատրիլմիշ թէփսիտէ, ա՛լա թապազտա վէ պէլքի պիր ուֆագ տէսթէ չիշէք իլէ կէթիրիլիր իսէ, խասթէնին իշթահը չօգ քէրրէ թահրիք օլունուր։ Միւմքինի մէրթէպէ խասթէնին նէտէն խօշլանըր իտիյինի անկլա, ֆագաթ հէր տէֆ՝ա տա նէ իսթէտիյինի սօրմա, չօգ տէֆ՝ա խասթէնին ումմատըղը թա՛ամ տանա մագ-պուլ օլուր, զիրա եէյէճէյինի էվվէլտէն պիլմէք իշթահընը գաչըրըր։

Խասթէյէ թա՛ամը մու՛այնէն վագրթլարտա վէրմէյէ տըգգէթ օլունմալը։ Պէօյլէ էթմէքլէ հազմ իշի գօլայլաշըր, վէ թա՛ամտան չօգ ղըտա ալընըր։ Խասթէ ույուօր իսէ, թա՛ամ նա 'իլաճ վէրմէք իշիւն ույանտըրմագտան սագընմագ չօգ քէրրէ ֆա՞իտէլի տիր։

Խասթէ հէրարէթլի օլտըղընտա իսթէտիյի միգտար սու վէրիպ սուսըզլըղընը իգնա էթմէք 'ալ էլ 'ումում էմին պիր նօլ տըր։ սըճագ սու սօղուդ սուտան էվլա տըր։ Իշիլէն սու գայնաատլմըշ օլմալը։ Սուլու թա՛ամ փէք գօլայ հազմ օլունուր, վէ շիտտէթլի խասթէլիքտէ քիւլլիյէն էմին տիր։ Ճիւմլէ հէքիմլէրտէն գապուլ օլունմըշ տըր քի՝ չօգ իլէթլէրտէ, 'ալ էլ խուսուս հէրարէթլի վէ շէտիտ հալլէրտէ, թա՛ամ եէմէքտէն իճթի. նապ էյլէմէք էվլա տըր։

Նէպախթտա չօգճա օտուն քէրէսթէ պուլունտը-

զընտան չօգ 'իլէթլէրէ մուխալիֆ պիր թա'ամ տրր։ Ցաագաթ հուպուպաթ պիր գաչ սա'աթ փիշիրիլիպ միւնասիպ սուրէթտէ հազըր էտիլիր իսէ, սայքի հէր իլէթէ ույդրն տրր։

Զօգ չիտտէթլի հիւմմալարտա մէյվէ սուլարը լէզիզ թա'ամ օլուպ, նիզամի վագըթլարտա վէ միւնասիպ միգտարտա ալընըր իսէ, ղըտալը օլմասընա կիւվէնիլէ պիլիր։ Թիֆօ հիւմմալարընտա խասթէ պիր գաչ հաֆթա մէյվէ սուլարըյլէ պէսլէնէ պիլիր։ Պունլար մի'ատէտ վէ հազմ գանալընտա միգրօպլարըն արթմասընը մէն՝ էտէրլէր, հալ չու քի սիւտ, եումուրթա վէ էթ սուլարը միգրօպլարըն արթմասընը թէշվիգ էտէրլէր։ Մէյվէլէր անճագ մի'տէ էքշիմէսի խասթէլիյինտէ վէրիլմէմէլի տիր, պու հալտէ գուրու չէլէր, մէսէլա գըթըր կէվրէք, գըթըր փէքսիմէթ վէ էմալի եէնիլմէլի տիր։

ՍԷՑԵԱԼԼԱՐ

116. Սիւս. — Սիւտ իսթի'մալը պու քիթապտան պիւս պիւթիւն չրգարրլմրշ իսէ տէ, պա'զը խասթէլիքլէրտէ, 'ալ էլ խուսուս հիւմմալարտա միւֆիտ օլա պիլիր, զիրա ճիւմլէ ղրտա 'անասրրընը գօլայ հազմ էտիլիր պիր հալտէ շամիլ տիր։ Անճագ տրգգէթ օլունմալը տրր քի՝ սիւտ ղայէթ թէմիզ օլսուն, վէ 15—20 տագիգէ գայնատրլսըն։ Հավաշ եավաշ եուտումլամալը, վէ բահաթսըզլըգ վէրտիյի հիսս օլունուր իսէ պիր գատէհ սիւտէ 1 եա 2 չայ դաշըղը քիրէճ սույը եա արփա սույը ի'լավէսիյլէ եուֆգալանտրրմալը։

117. Սիւս վէ ալպիւմէն (թուքգալ). — Պիր գատէհ սիւտէ պիր եումուրթանընն պէյազընը վէ պիր ազ թուզ ի'լավէ էտիպ էյիճէ տէօյ, վէ իչ։

118. Քէֆէֆ չայը. — Պիր չայ գատէհի տօլուսը քէֆէյի կէճէտէն սօղուգ սուտա ըսալա։ Սապահլայընն եաբըմ սա'աթ փիշիրիպ պիր տիւլպէնտտէն սիւզ։ Պաղըր-

սագլարտա իլթիհապ օլտըղընտա չօգ քէրրէ թէսքին էտէր։

119. Շէրպէթ։ — Պիր չօրպա գաշըղը ա՛լա փէքմէզ պիր գատէհ սօղուգ սույա գարըշտըրըլըր իսէ, հիւմմա վագթընաա խօշ պիր իչքի տիր։

120. Էլմա սույը։ — Իքի եա իւչ թանէ օլղուն մայիսօշ էլմայը սօյմայարագ պիր գապըն իչինէ տօղրա, իւզէրինէ իւչ գատէհ գայնար սու տէօք։ Սօղուտըգտան սոնրա սույընը ալ, պիր ազ չէքէր իլէ թաթլըլանտըր։

121. Դրթըր կէվրէք սույը։ — Պիր տիլիմ էյի գըզարմըշ գրթըր կէվրէյի պիր քնասէ իչինէ գրր, իւզէրինէ իւչ գատէհ գայնար սու տէօք Սրգըճա գափա, սօղույանատէք գալսըն։ Պա՛տէհու սիւզ վէ պիր ազ թուզ աթ։

122. Արփա սույը։ — 1/2 գապ ֆրէնկ արփասընը 4 գապ սուտա փիշիր թա քի արփա եումշայա։ Սույընը սիւզ, պիր ազ լէմոն եա փօրթուգալ սույը ի՛լավէ էյլէ։

123. Փիրինճ սույը։ — Հէման արփա սույը կիպի հազըրլանըր։

124. Լէմօնաս։ — Պիր լէմոն սույընա իքի չայ գաշըղը չէքէր իլէ պիր գատէհ սօղուգ եա պուզլը սու ի՛լավէ էյլէ։ Ճիւմլէ հիւմմալարտա ա՛լա իչքի տիր։

125. Սրնագ լէմօնաս։ — Պիր լէմոն սույընա իքի չայ գաշըղը չէքէր իլէ պիր գատէհ գայնար սու ի՛լավէ էյլէ։ Հիւմմա էննասընտա 'ալա պիր իչքի օլտրգտան մա՛տա չայ, գահվէ վէ էմսալինէ էյի պիր պէտէլ տիր տախի։

126. Փորթուգալ։ — Իքի փորթուգալ իլէ պիր լէմոնըն սույընա իքի գատէհ սօղուգ եա գայնար սու ի՛լավէ էտիպ, պիր ազ չէքէր իլէ թաթլըլանտըր։

ՉՕՐՊԱԼԱՐ

127. Մրսր պուղտայը իմրիյի. — Պիր չօրպա գաշըղը իմրիյի պիր ազ սօղուդ սու իլէ ըսլատըպ, իքի գատէհ գայնար սույա գարրշտըր։ Եարրմ սա՛աթ գայնաթ։ Պիր ազ թուզ վէ ֆըստըգ թահինի գայմաղըյլէ թէրպիյէլէ։

128. Արարոբ. — Պիր չայ գաշըղը արարոթը 4 չայ գաշըղը սու իլէ գարրշտըրրպ պիր գատէհ գայնար սիւտէ ազար ազար ի՛լավէ էյլէ, պէշ տաղիդէ խաֆիֆճէ գայնաթ։ Պիր չայ գաշըղը չէքէր իլէ պիր ազ թուզ ի՛լավէ էյլէ։

129. Եուլաֆ սիս իլէ. — 2 գատէհ գայնար սիւտին իչինէ իրի չայ գաշըղը ինճէ եուլաֆ գարրշըրը։ 2 գատէհ գայնար սու ի՛լավէ էտիպ փիշիր։

130. Ուճ չօրպասը. — 2 գատէհ սօղուսը ունը թէմիզ պիր պէզ իչինէ գօյուպ պաղլա, վէ գայնար սու թէնճէրէմինէ պրաղրպ, 6—8 սա՛աթ գայնաթ։ Պա՛ռէհու չըգարրպ պէգի չէօղ։ Գուրուրպ իսթի՛մալէ հազրը օլտրղընտա, օլ թօփտան պիր չօրպա գաշըղը ուֆալտրպ 1½ գատէհ սու իչինտէ փիշիր։ Պիր ազ թուզ վէ պատէմ գայմաղրյլէ թէրպիյէլէ։

131. Եուլաֆ սասէ. Պիր չօրպա գաշըղը եուլաֆը 2 գատէհ սուտա պիր գաչ սա՛աթ փիշիր։ Բահնա իչիւն պիր սամ քէրէվիզ տէ ի՛լավէ էտիլէ պիլիր։ Սիւզ, թուզլա, վէ սըճաղ իքէն եէ։

Միւնասիպ թա՛ամ թէրքիպլէրի հազըրլամագոա մատտէլէրին իչինտէ պուլունան զըտա՝անասըրընին միգ-տարընը պիլմէք էլզէմ տիր, իմտի աթիտէքի ճէտվէլի տէրճ էտէրիզ։ Անտէ հիսապ 100է նիսպէթէն թանգիմ էտիլմիշ տիր, եա՝նի պէհէր մատտէնին 100 տիրհէմինին իչինտէ գա՞չ տիրհէմի բրօթէիտ, գա՞չ տիրհէմի նիշասթէ, գա՞չ տիրհէմի եաղ, վէ գա՞չ տիրհէմի թուզ։ Զըտա՝անասըրընին մէճմու՛ընին 100տէն նօգսանը սայքի պիւս պիւթիւն սուտան՝իպարէթ տիր։

ԶԸՏԱ՝ԱՆԱՍԸՐԸՆԸ ՄԻՄՊԷՅԵՐԻՆ ՃԷՏՎԷԼ.

Նէճիլէճէք մատտէլէր	Բրօթէիս	Նիշասթէ	Եաղ	Թուզ	Մէճմու՛ը զըտա
Հուպուպաք					
Մագարնա վէ շէհրիյէ	9·	76·8	·3	·8	86·9
Պուղտայ ունը	11·1	75·4	1·1	·6	88·2
Իմրիկ	11·1	77·6	1·4	·2	90·3
Պուլղուր, տէօյմէ վէ կորկոտ	11·9	74·5	1·7	1·4	89·5
Էքմէք	9·5	52·8	1·2	1·1	64·6
ԳըՔըր կէվրէք	13·6	70·	2·	2·	87·6
Ֆրէնկ սրփասը	10·5	66·7	2·4	2·6	82·2
Մըսըր պուղտայը ունը	9·7	69·5	3·8	1·3	84·3
Մըսըր պուղտայը (գուրու)	10·2	68·5	4·3	1·4	84·9
Մըսըր պուղտայը (փաՔլամըշ)	10·7	78·7	5·	1·3	95·7
Եուլաֆ կորկոտը	15·1	67·2	7·1	2·	91·4
Փիրինճ	6·7	78·5	·9	·8	86·9
Թազէ մէյվէլէր					
Արմուտ	·4	11·7	—	·3	12·4
Գայսի	·5	12·8	—	·5	13·7
Գավուն (ճէնիր գըսմը)	·6	9·3	—	·6	10·5
Գարփուզ » »	·3	6·5	·1	·2	7·1
Էլմա	·4	12·8	—	·5	13·7
Էրիկ (ՔաՔը)	·8	11·9	—	·7	13·4
Էրիկ (էքշի)	·4	9·7	—	·7	10·8

Եէնիլէնէք մասէրեր	Բրոքէիս	Նիշասթէ	Եաղ	Փուզ	Մէնմուլ ընդամ.
Ինճիր	1.5	18.8	—	.6	20.9
Իւզիւմ	.6	17.1	—	.5	18.2
Իւզիւմիւն էվ զըսմը	2.	21.	.2	1.	24.2
Շէֆթալի	.7	12.5	—	.7	13.9
Զիլէկ	1.1	8.2	—6	.8	10.1
Պանանա (մօս)	1.9	23.2	.	1.	26.7
Պէօյիւրթլէն իւզիւմիւ	.5	5.7	—	.4	8.1
Փօրթուգալ	.8	9.7	—	.6	11.1
Քիրէզ	.7	12.9	—	.7	14.3
Պուրու մէյվէլէր					
Արմուտ	2.	60.	—	1.7	63.7
Գայոթ	2.9	63.3	—	1.4	67.6
Իւզիւմ	2.4	62.1	.6	1.2	66.3
Էյմա	1.3	64.1	—	1.6	67..
Էրիկ	2.3	65.5	—	1.5	69.3
Ինճիր	6.1	65.9	.9	2.3	75.2
Խուրմա	6.6	66.3	.2	1.6	74.7
Պալ	.8	78.4	—	.2	79.4
Փէքմէզ	.6	60.5	—	1.2	62.3
Շեքէր	—	95.	—	—	95.
Ֆրնարգ գապիլէսի					
Ամէրիգա ֆրատլրը	28.3	1.8	46.2	3.3	79.6
Պատէմ	23.5	7.8	53.	3.	87.3
Ճէվիզ	15.8	13.	57.4	2.	88.2
Ֆընարգ	17.4	7.2	62.6	2.5	89.7
Հինտ ճէվիզի	5.6	8.	35.9	1.	50.5
Քէսթանէ	14.6	69.	2.4	3.3	89.3
Սէպզէվաք					
Մէրճիմէք	26.	58.6	1.5	3.2	89.3
Նոխուտ, Պիզէլեա } գուրու	24.1	61.5	1.1	2.5	89.2
Ֆասուլեա, Պազլա	22.3	59.1	1.8	3.6	86.8
Նէպաթաք					
*Գապաղ (եէնիր զըսմը)	1.	5.2	.1	.6	6.9
Գարնապիթ (սաթրն ալ. իւզրէ)	1.6	6.	.8	.8	9.2
Էնկինար » » »	2.6	16.7	.2	1.	20.5

(*) Նէպսաթաթրն մէյվէսի տիր։

ԵէՖիլէնէք մասէլէր	Հրաթխ	Դիհաբէ	Եաղ	Թուզ	Մէճմուա՝ ը գրամ
*Թ ազէ պիզէլեա	6.4	12.	.5	.8	19.7
*Թազէ ֆասուլեա, պազլա	2.7	6.7	.1	.6	10.1
Թուրի (եէնիր գրամը)	1.4	6.6	.1	1.1	9.2
Լահանա » »	3.1	5.8	.4	1.4	9.7
*Խըյար » »	.8	2.5	.2	.5	4.
Հավուճ » »	1.1	9.2	.4	1.1	11.8
Մարուլ } Սալաթա } (սաՖըն ալ. իւզրէ)	1.1	2.7	.3	.8	4.9
*Մըսըր տարբսը (եէնիր գրամը)	2.8	14.1	1.1	.7	18.7
Շալգամ » »	1.4	8.7	.2	.8	11.1
*Գալ գաբուզ » »	1.6	10.4	.6	.9	13.5
*Գամիս (սաՖըն ալ. իւզրէ)	2.	9.5	.4	.7	12.6
Սպանակ » » »	2.1	3.1	.5	1.9	8.6
Սոխան » » »	1.5	8.9	.4	.6	11.4
*Տոմատէս » » »	1.6	4.3	.3	.6	6.8
ՓանաՖէս » » »	2.2	21.	.2	1.	24.4
*ՓաՖլըճան » » »	1.2	5.1	.3	.5	7.1
Փանճար (եէնիր գրամը)	1.3	9.	.1	1.1	11.5
Փուրասա (սաՖըն ալ. իւզրէ)	1.	5.	.4	.6	7.
Ֆէրէվիզ » » »	1.4	3.	.1	1.1	5.6
Մուզայլէք իլիւճ					
Ինէք սիւտի	4.1	5.2	3.9	.8	14.
Գայմաղ	2.7	2.8	26.7	1.8	34.
Գայմաղը չրգմլշ սիւտ	4.	3.8	1.8	.8	10.4
Թէրէ կապըսը (գրամը) այրան	4.1	3.6	.7	.8	9.2
Եաղըզ ինէք էՖի	19.3	—	3.6	5.1	28.
» գոյուն էՖի	18.3	—	4.9	4.8	28.
Թամուզ էՖի	21.	—	3.8	1.2	26.
Պալըզ	18.1		2.9	1.	22.
Եումուրթա	14.	—	10.5	1.5	26.

(*) ՀէպաՖաՖըն մէյվէսի տիր։

ԷՕՅԻՒՆ ԹԷՐՔԻՊԼԷՐԻ

Արդէն թաքի՝ թա՛ամ թէրքիպլէրի եափմաղ իսթէյէնլէրէ ամիսէքի պա՛զը թէրքիպլէրի միսալ տէյիւ թագտիմ էտէրիզ։ Պունլար պալատէքի ճէտվէլէ պինա՞էն թէրթիպ օլունմրշ տրրլար։ Էվվէլա տէնիլտիյի իւզրէ 'ամէլէ սընրգրնտան պիր քիմսէյէ եէվմիյէ 24½ բրօթէիտ, 10½ տիրհէմ եաղ, վէ 140 տիրհէմ նիշասթէ 'անասրրը լազըմ տրր։ Կիւնաէ իքի էօյիւն եէնիլտիյի թագտիրտէ պէհէր էօյիւնէ 12½ տիրհէմ բրօթէիտ, 5¼ տիրհէմ եաղ, վէ 70 տիրհէմ նիշասթէ 'անասրրը տիւշէր։ Կիւնտէ իւշ էօյիւն եէնիլտիյի թագտիրտէ օրթա էօյիւնիւ պալատէքի իքի էօյիւնիւն պիրի կիպի էտիպ, տիկէր իքի էօյիւնիւն պէհէրինի անրն նրսգրը միգտարրնտա թանզրմ էթմէլի։ Մէշղուլիյէթլէրի չօգճա օթուրմաղ նէվինտէն օլանլար — թալապէ, քեաթիպ, թիւճճար, միւտէրրիս, խանրմլար վէ էմսալի — 'ամէլէ սընրգրնրն հիասէսինին իւշտէ իքիսիյլէ իքթիգա էտէ պիլիրլէր։ Ա-թիտէքի էօյիւն թէրքիպլէրինի պու սօնրաքի գապիլտէն օլանլար իչիւն թանզրմ էթմիշ իզ, պինա՞էն 'ալէյհ 'ամէլէ սընրգրնտան օլանլար մէզքիւր թէրքիպլէրին 1½ միլինի եէմէլի տիրլէր։

Ա-թիտէքի թէրքիպլէր եէվմիյէ իքի էօյիւն հիասրլէյլէ թանզրմ օլունմրշ արր։ Հիչ պիր քիմսէ քէնտինի քիւլլիյէն պունլարա հասր էթմէսին, անճաղ հէր քէս պունլարը միսալ հիքմինտէ թութարաղ տիկէր չօգ թէրքիպլէր թանզրմ էյլէսին։ Հէր էօյիւն իչիւն բրօթէիտին միգտարրնը թէմամլամաղա ճէհտ էյլէ, վէ չայէտ նիշասթէ պա՛զէն էքսիք կէլիրսէ, անրն միգտարրնը թէմամլամաղ իչիւն բրօթէիտին միգտարրնը արթրրմաղա թէճրիպէ օլունմա։ Բրօթէիտին միգտարրնը արթրրմաղ-

տան իսէ նիշասթէնին էքսիք գալմասը էվլա տրր։ Եաղ մէվսիմինտէ ճէաէտ հէրարէթէ ազ միւհթաճ օլտըգընտան նիշասթէնին միգտարընը էքսիլթմէք կէրէք տիր։

Էջյուն Ն. 1

Տիրհէմ		Բroքէիs	Նիբաոքէ	Եաղ
10	Շէհրիյէ } չորպա փիշիր	.9	7.6	—
5	Ֆըսաըզ Քահինի } չորպա փիշիր	1.4	—	2.3
30	Խուրմա.....	1.9	19.8	—
40	Էքմէք (գըՔըր եափ)	3.8	21.1	.4
		8.	48.5	2.7

Էջյուն Ն. 2

20	Գուլգուլ } սէպկէլի փիլավ փիշիր	2.3	14.9	.3
5	Ֆասուլեա } սէպկէլի փիլավ փիշիր	1.1	2.9	—
5	ձէվիզ Քահինի	.7	.6	2.8
25	Գուրու իզիմ (խոշապ փիշիր)..	.6	15.5	.1
30	Էքմէք (գըՔըր եափ)	2.8	15.8	.3
		7.5	49.7	3.5

Էջյուն Ն. 3

15	Փիրինճ (փիլավ)	1.	11.7	.1
20	Քէսքանէ իշի (քէպապ).....	2.9	13.8	.4
15	Մալաքիա գոյսի (խոշապ)	.4	9.4	—
5	ձէվիզ Քահինի.....	.7	.6	2.8
30	Էքմէք (գըՔըր եափ)	2.8	15.8	.3
		7.8	51.3	3.6

Էջյուն Ն. 4

15	Մագարնա (սատէ).....	1.3	11.5	—
5	ձէվիզ Քահինի.....	.7	.6	2.8
10	Մէրճիմէք (սատէ)	2.6	5.3	.2
30	Էրիկ (խոշապ)	.7	19.6	—
30	Էքմէք (գըՔըր եափ)	2.8	15.8	.3
		8.1	52.8	3.3

Էջյուն Ն. 5

Տիրեմ		Բրոթեին	Նիշասթե	Եաղ
10	Փիրինճ } սեպզելի չորպա	.6	7.8	—
5	Նոխուտ }	1.2	3.	—
20	Իմրիկ } հելվա	2.2	15.5	.3
20	Փեքմեզ }	.6	12.1	.1
7	Ձեվիզ Քահինի }	1.1	.9	4.
30	Էքմեք (գըՔըր եաթ)	2.8	15.8	.3
		8.5	55.1	4.7

Էջյուն Ն. 6

20	Պուզտայ տեջյմե } աշուրե	2.2	14.5	.5
5	Ֆասուլեա }	1.1	2.9	—
	Նոխուտ }			
7	Շեքեր }	—	6.6	—
2	Փիրինճ ունը }	.1	1.5	—
30	Էքմեք (գըՔըր եաթ)	2.8	15.8	.3
5	Ձեվիզ Քահինի.....	.7	.6	2.8
		6.9	41.9	3.6

Էջյուն Ն. 7

15	Իմրիկ } փեյՔե	1.6	11.6	.2
20	Փեքմեզ }	.6	12.1	.1
10	Նոխուտ (ոստե).....	2.4	6.1	.1
30	Էքմեք (գըՔըր եաթ)	2.8	15.8	.3
5	Ձեվիզ Քահինի.....	.7	.6	2.8
		8.1	46.2	3.5

Էջյուն Ն. 8

10	Եուֆկա եուլաֆ.....	1.7	6.7	.7
5	Ֆըստըզ Քահինի.....	1.4	—	2.3
100	Թազե էլմա (փիշիր)	.4	12.8	—
40	Էքմեք (գըՔըր եաթ)	3.8	21.1	.4
		7.3	40.6	3.4

Էջիւն Ե. 9

Տրուիլ		Բրօթէին	Նիւաթէ	Եաղ
15	Մլաքը պուդդայը իմբիկի } հէլվա	14.	10.4	.5
15	Փէքմէզ } հէլվա	.4	9.	.1
5	Ձէվիզ Ցահինի } հէլվա	.7	.6	2.8
10	Պիզէլեա (ատատէ).....	2.4	6.1	.1
25	Էքմէք (գըՑըր եաբ)	2.3	13.2	.3
		7.2	39.3	3.8

Էջիւն Ե. 10

15	Պիզէլեա.....	3.6	9.2	.1
15	Փիրինճ } փիլավ	1.	11.7	.1
15	Գուրու իւզիւմ } փիլավ	.3	11.2	.7
5	Ձէվիզ Ցահինի.....	.7	.6	2.8
25	Էքմէք (գըՑըր եաբ)	2.3	13.2	.3
		7.9	45.9	4.

Էջիւն Ե. 11

15	Ֆասուլեա	3.2	9.	.2
15	Փիրինճ } փիլավ	1.	11.7	.1
20	ՏամաՑէս } փիլավ	.3	.8	—
5	Ձէվիզ Ցահինի	.7	.6	2.8
30	Էքմէք (գըՑըր եաբ)	2.8	15.8	.3
	Պիր փոբՑուգալ	.3.	4.	.2
		8.3	41.9	3.

Էջիւն Ե. 12.

15	Մէրճիմէք.....	3.8	7.9	.2
7	ԳըՑըր կէվրէք ու ֆանՑըսը } պէօրէք	.9	5.2	.1
5	Ֆըստըգ Ցահինի } պէօրէք	1.4	—	2.3
30	Էրրիկ (խոշապ).....	.7	20.	.2
20	Էքմէք (գըՑըր եաբ)	1.9	10.5	.2
		8.7	43.6	3.

ՀՀ Ազգային գրադարան
NL0542239

Էջիւն Դ. 13

Տիրեէր		Բրոթին	Նիւաթաթէ	Եաղ
15	Ձուաձուլեալ	3.2	9.	.2
20	Գարու ինձիր	1.2	13.2	.2
5	Ֆրնտըզ Ջահինի	.8	.3	3.1
30	Էրմէք (գլՔըր եաթ)	2.8	15.8	.3
		2.8	38.3	3.8

Էջիւն Դ. 14

15	Նոխուտ } Մոլիկ	3.6	9.2	.1
7	Փիրինճ } Մոլիկ	.4	5.5	—
10	Սուսամ Ջահինի } Մոլիկ	1.5	1.3	5.7
	Պիր պաշ ասղան } Մոլիկ			
25	Գարու իւզիւմ (խաշաղ)	.6	15.5	.1
20	Էրմէք (գլՔըր եաթ)	1.9	10.5	.2
		8.	42.	6.1

Էջիւն Դ. 15

50	Օյուլմըշ գոպպոդ } տոլմա	.5	2.6	—
15	Պուլպուր } տոլմա	1.8	11.1	.2
5	Ֆըստըզ Ջահինի } տոլմա	1.4	—	2.3
	Պիր պաշ ասղան } տոլմա			
100	Թազէ իւզիւմ	.6	17.1	—
40	Էրմէք (գլՔըր եաթ)	3.8	21.1	.4
		8.1	51.9	2.9

Էջիւն Դ. 16

20	Փիրինճ (փիլավ)	1.3	15.7	.2
50	Գոպպոդ } պասՔը	.5	2.6	—
20	ՏոմաՔէս } պասՔը	.3	.8	—
5	Ֆրստըզ Ջահինի	1.4	—	2.3
100	Քիրէզ	.7	12.9	—
30	Էրմէք (գլՔըր եաթ)	2.8	15.8	.3
		7.	47.8	2.8

Էջյուր Ն. 17

Տիրեմ		Բրոթիէն	Նիեսոբէ	Եաղ
20	Մաղարնա }	1.8	15.3	—
30	Տոմաթէս }	.5	1.2	—
5	Ձէվիզ Յահինի	.7	.6	2.8
100	Թազէ ինճիր	1.5	18.0	—
30	Էրմէք	2.8	15.8	.3
		7.3	51.7	3.1

Էջյուն Ն. 18

20	Գուշգուշ	1.3	15.3	—
30	Տոմաթէս	.5	1.2	—
5	Ձէվիզ Յահինի	.7	.6	2.8
100	Զիլէկ	1.1	8.2	—
30	Էրմէք	2.8	15.8	.3
		6.9	41.1	3.1

Էջյուն Ն. 19

15	Պուլղուր (փիլավ)	1.8	11.1	.2
50	Փանիրճան }	.6	2.5	.2
20	Տոմաթէս } քէպապ	.3	.8	—
5	Ֆըստըգ Յահինի }	1.4	—	2.3
100	Գատուն	.6	9.3	—
30	Էրմէք (ղըմըր եաղ)	2.8	15.8	.3
		7.5	39.5	3.

Էջյուն Ն. 20

100	Էնկինար }	2.6	16.7	.2
10	Փիրինճ } աղմա	.6	7.8	.1
5	Ֆըստըգ Յահինի }	1.4	—	2.3
30	Էրմէք	2.8	15.8	.3
		7.4	40.3	2.9

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ... ՀՍՍՌ-ԱՅՄ ՍՍՀ ... Ա. ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ